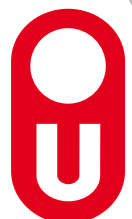

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2010

Open Universiteit

de beste! www.ou.nl

Voorwoord

Het jaar 2010 is in meerdere opzichten een goed jaar voor de Open Universiteit.

Door de opening van een vertegenwoordiging in Almere beschikt de Open Universiteit voor het eerst in de historie over een vestiging in alle Nederlandse provincies, naast vestigingen in vijf Vlaamse provincies en Brussel.

De contacten met onze studenten worden ook in 2010 geïntensiveerd, mede door diverse projecten binnen het programma Student meer centraal.

Als eerste Nederlandse universiteit plaatst de Open Universiteit materiaal op iTunes U.

In december neemt prof. dr. ir. Fred Mulder na een rectoraat van tien jaar afscheid als lid van het College van bestuur. Prof. mr. Anja Oskamp, afkomstig van de Vrije Universiteit Amsterdam, volgt hem op.

Het studentenaantal stijgt, net als het aantal verkochte onderwijsmodules. Ook het aantal wetenschappelijke publicaties neemt toe, evenals de kwaliteit. Onze maatschappelijke dienstverlening en valorisatie mogen wederom rekenen op veel belangstelling.

In de nationale discussies over het hoger onderwijsbestel speelt in 2010 het advies van de Commissie Veerman een bepalende rol. Alle instellingen, de Open Universiteit inclus, worden opgeroepen om meer werk te maken van een eigen profilering en positionering, en aandacht te schenken aan verbetering van het studiesucces. De Open Universiteit rondt de interne discussies over de hoofdlijnen van een nieuw strategisch instellingsplan 2011 – 2015 af. De daarin gekozen positie en profilering dienen mede als antwoord op de vragen in het advies van de Commissie Veerman. Samen met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt besloten een internationaal samengesteld panel commentaar te laten geven op het gekozen profiel en de positie binnen het Nederlandse bestel. In 2011 zal de Open Universiteit met inachtneming van dit commentaar het nieuwe instellingsplan ook in detail formuleren.

De Open Universiteit is uniek door de combinatie van doelgroep en onderwijsconcept. Binnen dat concept is er veel aandacht voor de toegankelijkheid. De Open Universiteit werkt daarom verder aan een businessmodel waarbij ruim plaats is voor open, vrij toegankelijke content. De overheid steunt dit financieel en volgt de voortgang.

Bovengenoemde en talloze andere grote en kleine gebeurtenissen maken 2010 tot een inspirerend jaar. De betrokkenheid van het Lokaal overleg, de Ondernemingsraad en de Studentenraad is een groot goed. Vele medewerkers en studenten voelen zich daarnaast persoonlijk betrokken bij de ontwikkeling van de instellingsstrategie en de uitvoering van vele strategische projecten. Dat maakt de Open Universiteit in al haar verscheidenheid tot een universitaire gemeenschap, hetgeen ook blijkt bij feestelijke en droevige gebeurtenissen in werk- en privésfeer.

Het College van bestuur dankt alle medewerkers voor hun inzet, de studenten voor hun vertrouwen. Dat laatste blijkt zichtbaar uit het resultaat van de Nationale Studentenenquête 2010: zowel in de categorie bacheloropleidingen als masteropleidingen wordt de Open Universiteit aangewezen als de beste Nederlandse onderwijsuniversiteit. Dat vervult ons uiteraard met gepaste trots. Eenzelfde trots die de Open Universiteit voelt voor al haar studenten die studeren combineren met werk, gezin en/of hobby. Zoals de vier studenten die in Vancouver een Olympische medaille behalen, of de honderden die hun studie in 2010 met een bachelor- of masterdiploma kunnen afsluiten.

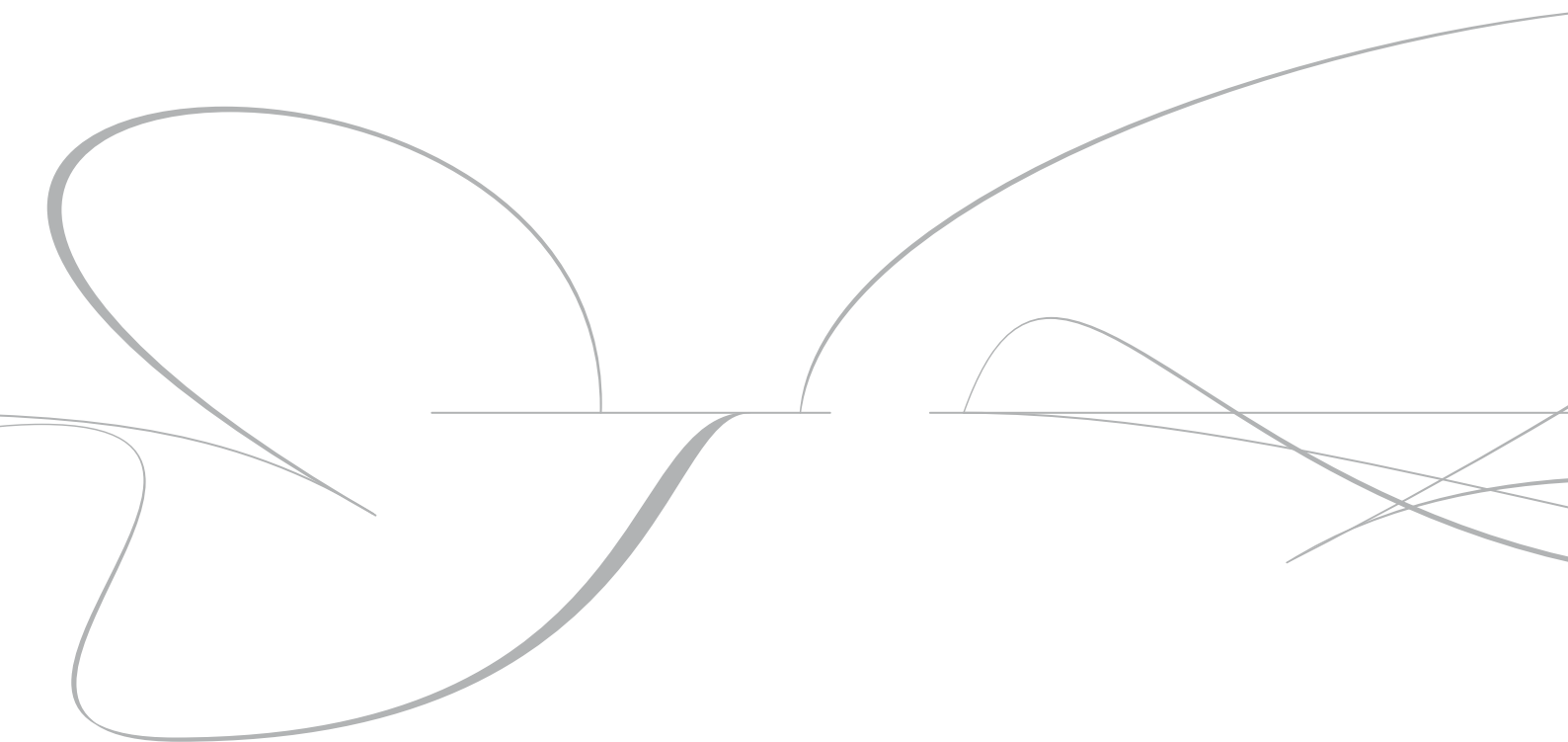
Heerlen, mei 2011

College van bestuur

drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

mw. prof. mr. A. Oskamp, rector magnificus

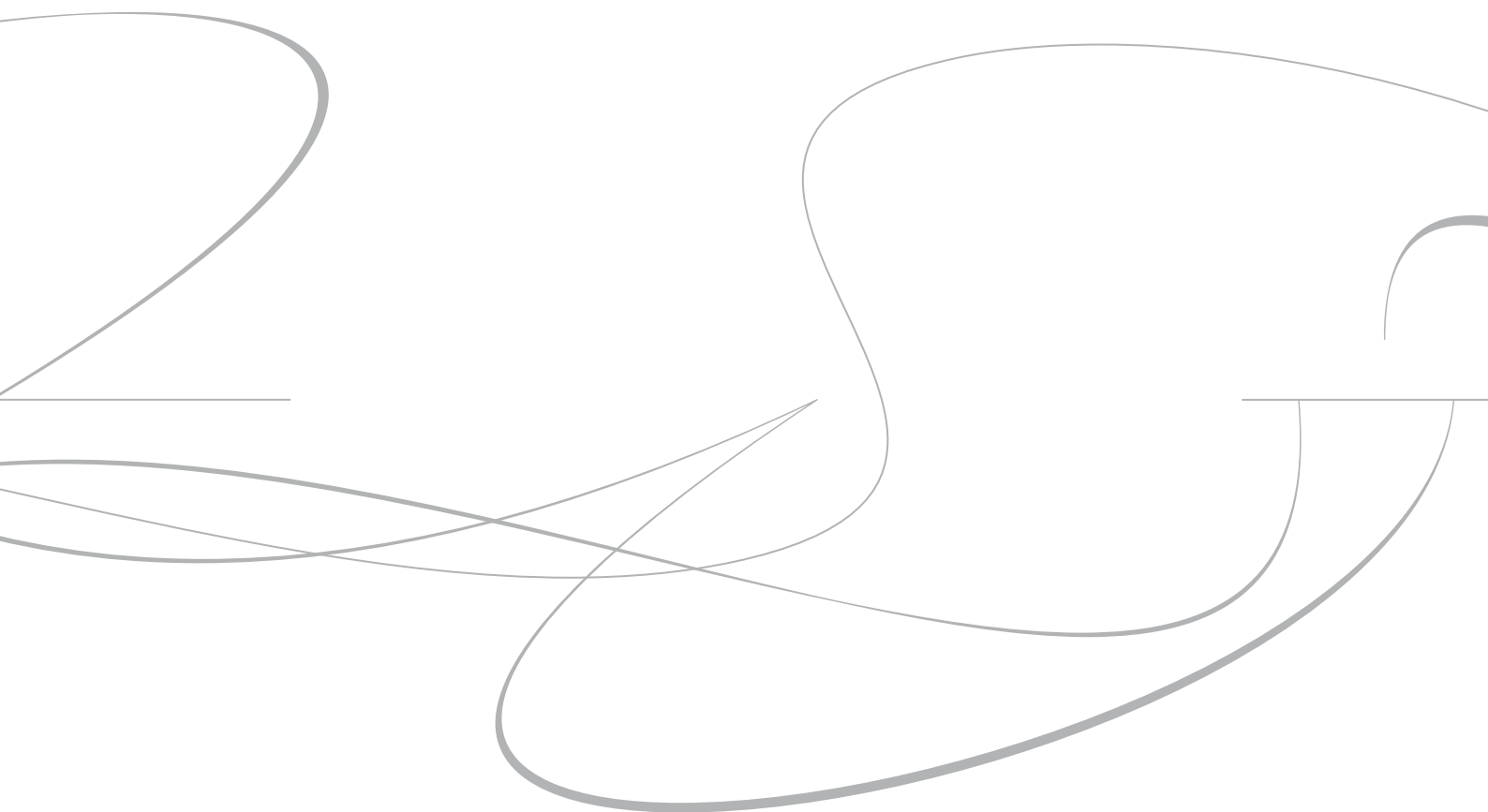
drs. ing. C.J. Brouwer, vice voorzitter

Jaarverslag 2010

Open Universiteit

Tweede druk, juli 2011

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2010

1 Inleiding	7
<i>Missie en doelen</i>	7
<i>Financiën</i>	7
<i>Helderheid en governance</i>	8
<i>Financiële analyse</i>	9
<i>Wisseling in College van bestuur</i>	9
<i>Vooruitblik</i>	9
2 Onderwijs en studenten	11
<i>Aanbod</i>	11
<i>Werving</i>	14
<i>Resultaten</i>	15
<i>Diploma's</i>	15
<i>Studenten</i>	16
3 Onderwijsinnovatie	19
<i>Centre for Learning Sciences and Technologies</i>	19
<i>Stichting SURF</i>	19
<i>Europese projecten</i>	19
4 Onderzoek	21
<i>Netherlands Laboratory for Lifelong Learning</i>	21
<i>Open University Graduate School</i>	21
<i>Centre for Learning Sciences and Technologies</i>	21
<i>Faculiteiten</i>	21
<i>Ruud de Moor Centrum</i>	22
<i>Onderzoekskenngetallen</i>	23
5 Maatschappelijke dienstverlening en valorisatie	25
<i>Wikiwijs</i>	25
<i>Open educational resources</i>	25
<i>Academic Experience</i>	25
<i>Duurzaamheid</i>	26
<i>Convenant NOC*NSF</i>	26

6 Zakelijke dienstverlening	29
<i>Ontwikkelingen</i>	29
<i>Business Development Group</i>	29
<i>Centre for Learning Sciences and Technologies</i>	29
<i>Trainingscentrum LEX BV</i>	29
7 Professionalisering van leraren	31
<i>Ruud de Moor Centrum</i>	31
8 Internationalisering	33
9 Personeel	35
<i>Organisatie</i>	35
<i>Medezeggenschap</i>	35
<i>Arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden</i>	35
<i>Mobiliteit</i>	35
10 Infrastructurele voorzieningen	37
<i>Huisvesting</i>	37
<i>Informatie- en communicatietechnologie</i>	37
11 Raad van toezicht	39
Bijlage 1 Nieuwe, gereviseerde en gratis cursussen	40
Bijlage 2 Personalia	42
Jaarrekening 2010	45

1

h o o f d s t u k e e n

Inleiding

Missie en doelen

In 2010 werkt de Open Universiteit verder aan haar ambities op het terrein van leven-lang-leren, specifiek gericht op het gebied van onderwijs, onderzoek, maatschappelijke dienstverlening en kennisvalorisatie. Vanzelfsprekend behoren daartoe ook activiteiten die voortvloeien uit de drie taken die de overheid opdraagt aan de Open Universiteit, namelijk open hoger afstandsonderwijs aanbieden, bijdragen aan de innovatie van het Nederlandse hoger onderwijs en aan het bestrijden van het lerarentekort.

Financiën

Balanspositie ultimo 2010

Op basis van het behaalde resultaat zijn de balansposities (solvabiliteit en liquiditeit) ultimo 2010 verstevigd. In vergelijking met de sector wetenschappelijk onderwijs is de laatste jaren een steeds beter rendement behaald. Het aantal fulltime-equivalenten is in 2010 afgenomen, terwijl de totale baten en de baten uit Rijksbijdragen beperkt toenemen. De lasten zijn slechts beperkt toegenomen. Met minder fulltime-equivalenten is een beter resultaat gerealiseerd, hetgeen het gevolg is van het gevoerde beleid. Ultimo 2010 bedraagt het balanstotaal € 34.663.000; in voorgaand jaar € 29.013.000. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door het positief resultaat over 2010 ad € 4.818.000. De solvabiliteit (eigen vermogen/balanstotaal) stijgt van 13 procent ultimo 2009 naar 24 procent ultimo 2010.

De solvabiliteit van de sector wetenschappelijk onderwijs bedraagt ultimo 2009 51 procent. Indien bij bepaling van de solvabiliteit de voorzieningen worden meegerekend, bedraagt deze ultimo 2010 37 procent; 31 procent in voorgaand jaar. De solvabiliteit met inbegrip van de voorzieningen bedraagt voor de sector wetenschappelijk onderwijs ultimo 2009 58 procent. Op basis van de begroting 2011, de te verwachten investeringen en mogelijke bezuinigingen in 2011 wordt een verdere stijging van het balanstotaal en de solvabiliteit ultimo 2011 niet verwacht.

De liquiditeit (current ratio) bedraagt ultimo 2010 91 procent; in voorgaand jaar 70 procent. De ratio in 2010 is nagenoeg gelijk aan de gemiddelde ratio van de sector wetenschappelijk onderwijs in 2009 ad 92 procent. De verwachting is dat de current ratio ultimo 2011 lager zal zijn dan ultimo 2010 als gevolg van het financieren van investeringen uit eigen middelen.

Risicoparagraaf

De Open Universiteit bevindt zich in een voortdurend veranderende omgeving. Belangrijke omgevingsfactoren zijn met name de effecten van de aanhoudende financiële crisis, de veranderende bekostigingsstructuur en mogelijke bezuinigingsmaatregelen van de overheid. Voor de Open Universiteit in het bijzonder geldt daarbij dat de bekostiging van het Ruud de Moor Centrum onder druk staat.

Kasstromen en financieringsbehoefte

De liquiditeitspositie is in 2010 sterk verbeterd als gevolg van een positieve kasstroom uit operationele activiteiten. In 2010 bedraagt deze kasstroom € 7.310.000. Door uitgaven voor met name vervangingsinvesteringen bedraagt de kasstroom uit investeringen negatief € 1.195.000. Per saldo nemen de liquiditeiten toe met € 6.115.000. In 2010 zijn er geen financieringsactiviteiten zoals het aangaan en aflossen van leningen, dan wel het beleggen van middelen in niet direct opeisbare middelen zoals effecten of deposito's.

Investeringen 2011

In 2011 zal voor renovatie van onroerend goed een investering gedaan worden ad € 3.500.000. Gelet op de algemene en specifieke risico's en onzekerheden wordt extern geen financiering aangetrokken. Naast de renovatie van onroerend goed zullen er vervangingsinvesteringen plaatsvinden ten behoeve van infrastructurele ict-werkplekken.

Begroting 2011

Gelet op de ontwikkelingen in de overheidsfinanciering is het resultaat in de begroting 2011 ten opzichte van 2010 bijgesteld van € 2.313.000 in 2010 naar € 90.000 in 2011. Op totaalniveau zullen de baten nagenoeg gelijk zijn aan de baten volgens de begroting 2010. De lagere Rijksbijdrage zal gecompenseerd worden door meer opbrengsten uit werk in opdracht van derden en Europese projecten.

De begrote materiële lasten zullen op eenzelfde niveau liggen als in 2010. Als gevolg van de voorgenomen investeringen zullen de afschrijvingslasten naar verwachting licht stijgen.

Aanwezigheid en werking intern risicobeheersings- en controlesysteem

De aanwezigheid en de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem hebben in 2010 bijgedragen aan de totstandkoming van het positief resultaat. Reeds eerder genomen maatregelen, waaronder een selectieve vacaturestop,

verplichtingenstop en bestedingenstop, zijn in 2010 gecontinueerd. In 2011 zijn verbetering van inkoopprocedures en verdieping van de managementinformatievoorziening specifieke aandachtspunten.

Treasury 2010

Beleid, taken en verantwoordelijkheden voor 'treasury' zijn vastgelegd in een treasurywet. Dit wet is bedoeld om te voldoen aan de richtlijnen die verwoord zijn in de Regeling beleggen en belenen die in 2001 is uitgevaardigd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Bij de Open Universiteit is het primaire doel van 'treasury' financieel risicobeheer. Het secundaire doel is reductie van financieringskosten.

Helderheid en governance

Notitie Helderheid

In het kader van de notitie 'Helderheid' die door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op 29 augustus 2003 is uitgevaardigd, en aangevuld op 27 augustus 2004, zijn de richtlijnen stringent toegepast bij de publieke verantwoording alsmede bij het interne toezicht van de Open Universiteit.

Deelname eigen personeel aan opleidingen

Acht medewerkers staan in 2010 ingeschreven voor onderwijs van de Open Universiteit. Voor geen van deze studenten heeft de Open Universiteit het collegegeld betaald.

Aanwending Rijksbijdrage voor private activiteiten

De Open Universiteit heeft in 2010 € 104.000 aangewend voor uitvoering van private activiteiten van haar deelnemingen. Eind 2009 is in het kader van de splitsing tussen private en publieke financiering een holdingstructuur opgezet om de private activiteiten separaat te financieren.

Uitbesteding van (delen van) CROHO-geregistreerde opleidingen

De Open Universiteit besteedt in 2010 geen (delen van) geregistreerde opleidingen uit aan private organisaties en andere instellingen.

Maatwerktrajecten voor bedrijven of organisaties

De Open Universiteit organiseert in 2010 geen maatwerktrajecten voor bedrijven of organisaties voor zover het regulier bekostigde studenten betreft.

Bekostiging van buitenlandse studenten

De Open Universiteit kent in 2010 geen studentgebonden bekostiging voor wat betreft inschrijvingen. Voor

de bekostiging van graden zijn de algemeen geldende wettelijke voorschriften van toepassing.

Collegegeld dat niet betaald wordt door studenten

De Open Universiteit heeft hiervoor geen voorzieningen. Wel kent de Open Universiteit een wettelijk opgelegde regeling, waardoor minder draagkrachtige studenten een tegemoetkoming in de studiekosten kunnen krijgen.

Overige onderwerpen die genoemd worden in de notitie 'Helderheid' zijn niet van toepassing op de Open Universiteit.

Regeling belenen en beleggen

De Open Universiteit heeft in 2010 geen externe middelen aangetrokken of uitgezet die niet voldoen aan de Regeling beleggen en belenen. De vrijgekomen middelen uit operationele kasstromen zijn als direct opneembare tegoeden beheerd.

Governance

De Open Universiteit onderschrijft de Code goed bestuur universiteiten van de Vereniging van universiteiten.

Beleid voor beheersing uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

In het personeelsbeleid van de Open Universiteit staat behoud van werkgelegenheid middels werkgelegenheidsbeleid hoog in het vaandel. In 2010 is er één keer sprake van ontslag dat leidt tot uitkering van een ontslagvergoeding. Daarnaast start in het verslagjaar één outplacementtraject vanwege reorganisatieontslag.

Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

In het verslagjaar stelt het College van bestuur de stuurgroep Kwaliteitszorg in, die de instellingsbrede audit kwaliteitszorg gaat voorbereiden. De Open Universiteit zal zich in 2011 voor deze audit aanmelden.

Op het terrein van onderzoek wordt bij alle faculteiten een midterm review uitgevoerd, respectievelijk voorbereid.

Daarnaast wordt een breed palet aan activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg uitgevoerd, waarvan een belangrijk deel plaatsvindt binnen het Instellingsbreed Platform Onderwijs.

Informatie over afhandeling van klachten van studenten

Voor de afhandeling van klachten wordt in september 2010 één loket ingericht voor studenten. Over geheel 2010 zijn er 96 klachten binnengekomen.

Financiële analyse

Baten

Ten opzichte van de begroting 2010 zijn de Rijksbijdrage en de overige overheidsbijdragen met € 1.761.000 toegenomen. De toename van de overige overheidsbijdragen kan in belangrijke mate worden toegeschreven aan de hogere inkomsten voor het project Wikiwijs ad € 1.551.000. De ontvangen cursusgeldten zijn € 1.505.000 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door het genereren van minder opbrengsten uit commerciële opleidingen. De baten van werk in opdracht bedragen € 1.595.000 minder dan begroot. Een belangrijke oorzaak daarvan is, dat er minder Europese onderzoeksubsidies zijn verworven. De overige baten zijn € 648.000 hoger dan begroot als gevolg van een aantal incidentele baten.

Personele lasten

Ten opzichte van de begroting bedragen de personele lasten € 1.561.000 minder dan begroot. Minder dotaties aan personele voorzieningen ad € 1.050.000 zijn de belangrijkste oorzaak hiervan. Daarnaast is een aantal projecten uitgevoerd met minder inzet van personeel vanuit samenwerkingsverbanden.

Materiële lasten

De materiële lasten bedragen € 1.280.000 minder dan begroot. De lagere lasten zijn onder andere een gevolg van stringente kostenbeheersing. Daarnaast bedragen de uitgaven voor bibliotheekvoorzieningen € 300.000 minder dan begroot.

Financiële baten en lasten

Deze opbrengsten zijn hoger ten opzichte van de begroting, als gevolg van meer beschikbare middelen primo 2010.

Wisseling in College van bestuur

Op 10 december 2010 draagt prof. dr. ir. Fred Mulder, rector sinds 2000, het rectoraat over aan prof. mr. Anja Oskamp, op dat moment nog decaan van de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam. De overdracht vindt plaats tijdens een academische zitting in het Parkstad Limburg Theater in Heerlen. De middag staat in het teken van 'open educational resources'.

Prof. mr. Anja Oskamp is door de Raad van toezicht, na consultatie van de Ondernemingsraad en de Studentenraad, benoemd tot rector magnificus van de Open Universiteit. De benoeming van Anja Oskamp gaat formeel op 1 januari 2011 in, en geldt voor een periode van vijf jaar.

Vooruitblik

In 2011 zal het Instellingsplan 2011 – 2015 verschijnen. Voor die jaren is een aangescherpt beleid van kracht waarbij de nadruk nog sterker komt te liggen op het aanbieden van hoogwaardig en innovatief hoger onderwijs op de tweede leerweg. In dat verband besteedt de instelling ook expliciet aandacht aan 'open educational resources', open leerdiensten en open toegang. Naast open academisch onderwijs wil de Open Universiteit conform haar wettelijke opdracht eveneens open hoger beroepsonderwijs verzorgen. De verwevenheid met onderzoek komt nadrukkelijk naar voren in de bachelor- en masteropleidingen en de PhD-trajecten. Verder wil de Open Universiteit vier maatschappelijke functies blijven vervullen. Het gaat hierbij om functies gericht op vergroting van de toegankelijkheid van het hoger onderwijs, vergroting van de deelname aan het hoger onderwijs, om de innovatiefunctie en de arbeidsmarktfunctie.

hoofdstuk twee

Bibliotheek Almere waarin studiecendum Almere is gevestigd.

Onderwijs en studenten

De Open Universiteit heeft zes faculteiten en het CELSTEC Education and Training Institute die in 2010 in totaal zes bacheloropleidingen en acht masteropleidingen aanbieden. Studenten kunnen zich ook inschrijven voor een of meer cursussen die deel uitmaken van de opleidingen. De faculteiten verzorgen eveneens Open bachelorprogramma's. Hiernaast heeft de Open Universiteit veel korte programma's in haar aanbod. Een deel daarvan verzorgt de instelling in samenwerking met Nederlandse hogescholen.

Aanbod

Het onderwijs van de Open Universiteit is open, flexibel, modulair en gedigitaliseerd in een e-learningaanpak. De instelling besteedt aandacht aan verschillen in behoeften van doelgroepen. Het aanbod van de Open Universiteit bestaat in 2010 uit geaccrediteerde bacheloropleidingen en masteropleidingen, Open bacheloropleidingen, opleidingen met meer begeleiding en 'pacing', en open onderwijs. Begeleiding, toetsing, voorlichting en advisering vinden waar mogelijk online plaats. De student staat centraal in onderwijs en dienstverlening en de instelling wil haar dienstverlening aan studenten nog verder verbeteren. Daartoe wordt het instellingsbrede programma Student meer centraal in 2010 voortgezet. In de afgelopen twee jaar zijn in dat programma in totaal negen projecten gestart en voltooid, waaronder projecten voor discussiegroepen, verbetering van contacten tussen docent en student, en determinatie en eliminatie van struikelvakken.

Hoogste score in Nationale Studentenenquête

In het verslagjaar behaalt de Open Universiteit voor het eerst de hoogste plaats in de Nationale Studentenenquête, nadat zij steeds een tweede plaats heeft gescoord in de vier daaraan voorafgaande jaren. En in april 2010 blijkt uit de 'Keuzegids Deeltijdstudies', dat de Open Universiteit van alle Nederlandse universiteiten de beste aanbieder is van deeltijdopleidingen. Ook in de 'Keuzegids Universiteiten' scoort zij de eerste plaats in de ranglijst van best beoordeelde onderwijsuniversiteiten.

Nieuwe en vernieuwde opleidingen

In 2010 heeft de faculteit Cultuurwetenschappen haar beleid voortgezet om de bacheloropleiding aantrekkelijker en breder te maken. In het verslagjaar is zij gestart met de uitbouw van cursussen die deel uitmaken van het aanvullingstraject geschiedenis tot volwaardige cursussen. Verder werkt Cultuurwetenschappen aan de voorbereiding van een educatieve minor Geschiedenis en een educatieve minor Nederlands.

De faculteit Informatica werkt aan een nieuwe bacheloropleiding Informatiekunde, een wo-master Software Engineering, en aan een nieuwe hbo-opleiding Informatica onder het label van de Netwerk Open Hogeschool.

De faculteit Managementwetenschappen zet belangrijke stappen om in 2011 te kunnen beginnen met een MBA-programma. Tevens is in 2010 een accreditatie van de Master of Science in Management bij de Association of MBAs voorbereid. De belangrijkste vernieuwing in 2010 is de start van het PhD-programma, waaraan eind van het jaar ruim twintig studenten deelnemen.

In 2010 realiseert de faculteit Natuurwetenschappen vier nieuwe focusopleidingen, namelijk Mens en milieu, Duurzamer produceren, Milieubeleid en omgevingsvraagstukken, en Voeding en gezondheid.

De faculteit Psychologie start een schakelprogramma, waarmee hbo-bachelors zich kunnen voorbereiden op toelating tot de masteropleiding Psychologie.

De faculteit Rechtswetenschappen, de Universiteit Utrecht en Juridische Hogeschool Avans-Fontys starten Schakelzone Recht, een algemeen schakelprogramma voor rechtenstudenten van hbo-opleidingen die willen doorstromen naar een universitaire masteropleiding. Daarnaast stelt de faculteit vier profielen vast voor de vrije masteropleiding Rechtsgeleerdheid en werkt zij aan ontwikkeling van een commerciële masteropleiding op het gebied van omgevingsrecht.

Het CELSTEC Education and Training Institute besteedt in het verslagjaar aandacht aan herontwerp van zijn masteropleiding Onderwijswetenschappen.

Samenwerking

Samen met de faculteiten Geesteswetenschappen van andere Nederlandse universiteiten verwerft de faculteit Cultuurwetenschappen ook in 2010 extra fondsen voor het programma Duurzame geesteswetenschappen. De faculteit Informatica werkt met de Universiteit Utrecht aan cursusmateriaal over softwarearchitectuur, functioneel programmeren, en formele talen en automaten. Met de Universiteit van Amsterdam werkt

de faculteit aan een cursus Software Evolution. Samen met de Radboud Universiteit Nijmegen ontwikkelt zij de cursussen Software Verification and Validation en Software Security. De faculteit Informatica en Fontys Hogescholen zetten samen de nieuwe masteropleiding IT Governance op. In de Netwerk Open Hogeschool werkt de faculteit Informatica samen met Fontys Hogescholen, de Haagse Hogeschool, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Hanzehogeschool Groningen.

De faculteit Managementwetenschappen biedt de begeleide masteropleidingen Management en Business Process Management and IT aan, samen met de Hanzehogeschool, de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden, Fontys Hogescholen en de Haagse Hogeschool. De opleidingen Financial Controller® en Certified Assistant Controller verzorgt de faculteit samen met de Hanzehogeschool Groningen, Hogeschool Inholland, de Hogeschool Utrecht en de Hogeschool Zuyd. In de Netwerk Open Hogeschool werkt zij samen met de Hanzehogeschool Groningen, Fontys Hogescholen, de Haagse Hogeschool en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen aan voorbereiding van de opleiding HBO-Bedrijfskunde.

De faculteit Natuurwetenschappen verzorgt met adviesbureau Ecofys en de Rijksuniversiteit Utrecht de cursus Energy Analysis. Die biedt Ecofys aan als scholing voor buitenlandse medewerkers en de Universiteit Utrecht als ingangscursus voor haar masteropleiding.

De faculteit Psychologie heeft een partnerschap met de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Katholieke Universiteit Leuven om de aansluiting te realiseren tussen de éénjarige Nederlandse masteropleiding en de tweejarige Vlaamse masteropleiding Klinische Psychologie en Arbeid- en Organisationspsychologie.

De faculteit Rechtswetenschappen en de Juridische Hogeschool Avans-Fontys werken samen aan de Open Juridische Hogeschool, gericht op het verzorgen van een nieuwe hbo-opleiding Rechten.

Het CELSTEC Education and Training Institute werkt ook in 2010 samen met de KPC Groep en het Koning Willem I College aan een structuur voor humanresourcemanagement. Met Iselinge Hogeschool verzorgt dit instituut een programma voor pabo-studenten. Voor de masterscriptie werkt het CELSTEC Education and Training Institute onder meer samen met Hogeschool de Kempel, Fontys Hogescholen en Hogeschool Edith Stein / Onderwijscentrum Twente.

Innovatie - Instellingsbreed Platform Onderwijs

In 2010 krijgt het Instellingsbreed Programma Onderwijs een vervolg: het Instellingsbreed Platform Onderwijs. Dat omvat in het verslagjaar negen projecten. In het project *De centrale ELO van de Open Universiteit* wordt de upgrade Blackboard 9.1. voorbereid en SafeAssign, het anti-plagiaatsysteem van Blackboard, beschikbaar gesteld. Daarnaast heeft de instelling gewerkt aan de implementatie van Moodle en Emergo in de centrale elektronische leeromgeving. Activiteiten binnen het project *Multimedia* leiden tot 69 nieuwe videoproducties. Bovendien heeft de Open Universiteit gewerkt aan uitlevering van videoproducties op iTunes U en YouTube. In het project *Kwaliteitszorg* gaat de aandacht uit naar voorbereiding van de instellingsbrede audit, enquête van studenten, ondersteuning van proeftoetsing en het Signalerend Evaluatie Instrument voor de evaluatie van cursussen. Het project *Docentenondersteuning* stelt een loket in voor ondersteuning van docenten, werkt aan verdere implementatie van de Basiskwalificatie Onderwijs en aan een docentenportaal. In het project *Didactische modellen* gaat de aandacht uit naar didactische modellen voor elektronische werkboeken. Omdat de erkenning van de Open Universiteit als EVC-aanbieder afloopt op 1 april 2011 vindt binnen het project *EVC* een evaluatie plaats van de EVC-activiteiten in de achterliggende periode. Tevens wordt binnen het project een voorstel voorbereid, gericht op besluitvorming over het al dan niet aanvragen van een nieuwe erkenning als EVC-aanbieder.

Als eerste Nederlandse universiteiten stellen de Open Universiteit en de Technische Universiteit Delft vanaf 2 februari 2010 gratis kennis beschikbaar via iTunes U van Apple. Met de lancering van haar aanbod op iTunes U, tijdens het E-learning Congres in Eindhoven, zet de Open Universiteit de volgende stap in haar beleid, dat gericht is op het aanbieden van open leermaterialen. Hiermee bevindt de Open Universiteit zich in het gezelschap van internationaal gerenommeerde universiteiten als Stanford University, Harvard University, University of Oxford, Berkeley University of California en het Massachusetts Institute of Technology, die ook op iTunes U publiceren.

Het project *iTunes U en YouTube* levert een beleidsnota op, dat de kaders voor open uitlevering van leermaterialen beschrijft.

Studentenprofielen werkt aan voorbereiding van een profiel dienst voor studenten. Een profiel dienst is een specifiek voor studenten van de Open Universiteit ontwikkelde applicatie die lijkt op Facebook of LinkedIn, met mogelijkheden om een eigen profiel bij te houden, andere studenten te zoeken en uit te nodigen, de mogelijkheid om te bloggen en te

communiceren met andere studenten. Ten slotte heeft de Open Universiteit in het project *Computergebaseerd* toetsen verder gewerkt aan instellingsbrede implementatie van computergebaseerde toetsing, waarbij het accent ligt op computergebaseerde individuele tentaminering ter vervanging van de sys-tentamens.

Innovatie - faculteiten

In de faculteit Cultuurwetenschappen gaat in 2010 veel aandacht uit naar het programma *Computergebaseerd* toetsen, zodat zij zoveel mogelijk tentamens online kan afnemen. In het verslagjaar rondt de faculteit een multimedial programma voor academische vaardigheden nagenoeg af.

De faculteit Informatica continueert de invoering van onlinebegeleiding en de integratie van 'open educational resources' en Web 2.0-toepassingen in het onderwijs.

De faculteit Natuurwetenschappen werkt in 2010 aan aanpassing en uitbreiding van het virtueel milieuvadvis-bureau en verdere invoering van de virtuele klas.

De faculteit Psychologie vervolgt in 2010 de ontwikkeling van nieuwe onderzoeksmodulen voor het virtueel laboratorium. Daarnaast werkt zij aan het gebruik van applicaties voor mobiele voorzieningen in smartphones en tablets zoals de iPad.

De faculteit Rechtswetenschappen breidt het gebruik van multimedia en de virtuele klas verder uit.

De faculteit Managementwetenschappen heeft ervoor gekozen de verbetering van het studierendement als zwaartepunt te nemen voor het beleid in de komende jaren. In dat verband zijn drie opleidingsconsulenten aan het werk gegaan die contacten onderhouden met alle bachelorstudenten. De faculteit oriënteert zich op een nieuw begeleidingsmodel om de binding van masterstudenten in het bijzonder met de opleiding te versterken. Dit model wordt in 2012 ingevoerd.

Internationalisering

De faculteit Cultuurwetenschappen neemt in 2010 deel aan twee programma's van de European Association of Distance Teaching Universities. Het programma *European Portal for International Courses and Services* wordt in het verslagjaar afgerond en levert een website op, waar studenten zich kunnen inschrijven voor cursussen van Europese universiteiten en tentamens kunnen afleggen. Het programma *Innovative OER in European Higher Education* is gericht op 'open educational resources'. Bovendien ondertekent de faculteit overeenkomsten met de Universidade Alberta, de Universidad Nacional de Educación a Distancia en de Università Telematica Internazionale Uninettuno,

waarin zij wederzijdse erkenning van een aantal cursussen vastleggen.

De faculteit Informatica, de Universitat Oberta de Catalunya, de Universitetet i Agder en het Free Knowledge Institute werken in het verslagjaar opnieuw samen in de *Free Technology Academy* en ontwikkelen acht online cursussen over vrije software, die in 2010 ook worden opgeleverd.

De faculteit Managementwetenschappen verzorgt samen met internationale partners cursussen over virtuele mobiliteit. Voorts participeert de faculteit in het project *European Portal for International Courses and Services* waar zij samen met internationale partners werkt aan uitwisseling van cursusmateriaal. De faculteit Natuurwetenschappen formaliseert in het verslagjaar haar afspraken met Fernstudium Umweltwissenschaften van de FernUniversität te Hagen. Daardoor krijgen studenten over en weer toegang tot enkele cursussen op masterniveau. Verder participeert de faculteit in internationale projecten. De faculteit Rechtswetenschappen organiseert de *Summerschool Law in Europe*, samen met de FernUniversität en de Universidad Nacional de Educación a Distancia.

Maatwerk

De faculteit Informatica verzorgt ook in 2010 onderwijs voor de Voorziening tot samenwerking Politie Nederland. Medewerkers van dat instituut volgen opleidingstrajecten binnen de bacheloropleiding Informatica, de masteropleiding *Computer Science*, de masteropleiding *Business Process Management and IT* en andere afstudeervarianten van de masteropleiding *Managementwetenschappen*. Op basis van open inschrijving biedt de faculteit *Certified Professional Programs* aan. Medewerkers van bedrijven volgen *Gecertificeerd Javaprogrammeur*, *Gecertificeerd software architect* en *Gecertificeerd systeemontwikkelaar*. De faculteit Managementwetenschappen verzorgt voor GITP een *Certified Professional Program Advanced Studies in Management*. In samenwerking met de Van Gemert Groep verzorgt de faculteit het programma *Human Resource Management*. Een cursus *Strategische Personeelsplanning* wordt verzorgd voor *Empower Limburg* en afgerond voor de *Zorgacademie Parkstad Limburg*.

De faculteit Rechtswetenschappen levert onder meer aan de Nederlandse Politieacademie onderwijsmateriaal voor een deel van de rechercheopleiding. Voor de *Voedsel en Waren Autoriteit* verzorgt Rechtswetenschappen onderwijs- en tentamenmateriaal voor de opleiding tot bijzonder opsporingsambtenaar.

Vorbereidingscursussen en voortentamens

Ook in 2010 organiseert de Open Universiteit voorbereidingscursussen en voortentamens voor vwo'ers die door een ontoereikend profiel niet voldoen aan de toelatingseisen van een hogeschool of universiteit. Het betreft de vakken biologie, natuurkunde, scheikunde en wiskunde. In het studiejaar 2009 – 2010 hebben 240 studenten zich aangemeld voor een voorbereidingscursus en 1.395 studenten voor een voortentamen.

Commissie voor de examens

In het verslagjaar is het beleid inzake tentaminering van studenten met een functiebeperking verder uitgewerkt door vergaande standaardisering van de behandeling van verzoeken van studenten en de toekenning van voorzieningen voor een langere periode. In navolging van de in 2009 vastgestelde Regeling voor de Open bacheloropleidingen is door de Commissie een nieuwe regeling voor de vrije wetenschappelijke masteropleidingen vastgesteld.

Werving

De Open Universiteit voert een actief wervingsbeleid, gericht op mensen van 18 jaar en ouder. Gedurende het hele jaar werft de instelling nieuwe studenten tijdens landelijke campagnes, doelgroepcampagnes en productgerichte campagnes. In 2010 is ook een specifieke brandingcampagne gevoerd, onder meer omdat de Open Universiteit in de Nationale Studenten-enquête is gekwalificeerd als de beste onderwijsuniversiteit van Nederland. Bovendien heeft de instelling geïnvesteerd in de innovatie van haar communicatiemiddelen en heeft zij de online werving en interactieve werving uitgebreid.

In het verslagjaar heeft de Open Universiteit de in 2009 gestarte nieuwe marketingaanpak verder geïmplementeerd. 'Search engine optimalisation' en searchengine-marketing, online marketing en sociale media behoren tot het nieuwe instrumentarium.

De Open Universiteit heeft in 2010 de basis gelegd voor een geheel nieuwe en flexibele website.

Resultaten

Studenten en modulenaftzet

In 2010 begroet de instelling 5.829 nieuwe studenten. Gedurende het verslagjaar hebben 26.170 studenten de beschikking over inschrijvingsrechten.

In het verslagjaar behoren 8.835 studenten tot de categorie tweedekansstudenten*.

De modulenaftzet, het aantal verkochte modulen, is in 2010 4,25 procent hoger dan in 2009.

	2010	2009
totaal aantal modulen	48.476	46.496
faculteit Cultuurwetenschappen	5.725	5.870
faculteit Informatica	3.042	2.990
faculteit Managementwetenschappen	10.772	10.739
faculteit Natuurwetenschappen	1.815	1.730
faculteit Psychologie	16.300	14.993
faculteit Rechtswetenschappen	9.803	9.085
CELSTEC Education and Training Institute	1.019	1.089

**Studenten die ingeschreven staan bij Nederlandse studiecentra en niet eerder een hogere beroepsopleiding of wetenschappelijke opleiding hebben voltooid. Studenten bij Vlaamse studiecentra worden hierbij buiten beschouwing gelaten.*

Diploma's*

In 2010 reikt de Open Universiteit 1.052 diploma's uit: 266 wo-bachelordiploma's, 331 wo-masterdiploma's, en 455 propedeusediploma's.

	propedeuse- diploma's	diploma's bacheloropleidingen	diploma's masteropleidingen
faculteit Cultuurwetenschappen	70	34	16
faculteit Informatica	23	13	2
faculteit Managementwetenschappen	18	11	172
faculteit Natuurwetenschappen	26	13	16
faculteit Psychologie	196	124	69
faculteit Rechtswetenschappen	122	71**	47***
CELSTEC Education and Training Institute	-	-	9
totaal	455	266	331

**Getuigschriften in wettelijke zin (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek)*

***Inclusief één vrij wo-diploma*

****Inclusief drie vrij wo-diploma's*

Studenten

Voorlichting en advisering

Veel relevante informatie voor studenten is ook in 2010 opgenomen in de elektronische kennisbank van de afdeling Service en informatie, front office voor studenten, zodat zij op talrijke vragen snel een adequaat antwoord kunnen vinden. Voor individuele, specifieke voorlichting en advisering kunnen studenten terecht bij de sector Onderwijs en examens die fungeert als back office.

Studenten die een reguliere universitaire bachelor- of masteropleiding volgen, kunnen hun actuele en persoonlijke studiepad raadplegen in het digitale studieresultatenregistratiesysteem. Dat biedt studenten tevens een actueel studie- en besteladvies.

Om studenten wegwijz te maken in de tentaminering van de Open Universiteit, organiseert zij ook in 2010 multiplechoicetentamentrainingen. Die voorzien in een behoefte en worden ook in 2011 aangeboden. De Studiecoach is een interactieve, open site voor alle studenten en belangstellenden die zoeken naar ondersteuning bij hun studieproces.

Studiecentra

Studenten kunnen in de studiecentra terecht voor spreekuren, mentoraat en begeleiding. Daarnaast vinden er diverse vormen van tentaminering plaats. De studiecentra zijn ook in 2010 weer een ontmoetingsplaats voor studenten, studiegroepen en studentenverenigingen. Bovendien hebben studiecentra ook een belangrijke taak in regionale voorlichting.

Voorjaar 2010 start de Open Universiteit in Almere een studiecentrum in opbouw. Studenten en belangstellenden kunnen er terecht voor studieadvies en informatie over de Open Universiteit en deelnemen aan diverse activiteiten. In 2011 bekijkt de instelling of uitbouw van faciliteiten wenselijk is.

In 2010 is de heroriëntatie op studiecentra voltooid, waardoor hun regionale verankering groter is geworden en hun slagkracht is toegenomen. De studiecentra hebben in de plaats waar zij gevestigd zijn eveneens een actieve rol in de werving van studenten.

De regionale relatiemanagers werken ook in 2010 aan ontsluiting van de zakelijke markt.

Vlaanderen

Om Vlaamse studenten de gelegenheid te geven een studie op afstand te volgen, werkt de Open Universiteit ook in 2010 samen met de Vlaamse overheid.

De Vlaamse universiteiten zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van het onderwijs. In Vlaanderen zijn er vijf studiecentra en in Brussel is er één studiecentrum. Het gehele onderwijsaanbod van de Open Universiteit is beschikbaar voor Vlaamse studenten.

Voorzieningen voor studenten met een functiebeperking

De Open Universiteit biedt studenten met een functiebeperking specifieke voorzieningen voor hun studie. In 2010 staan 1.202 studenten ingeschreven, die dit betreft.

De website Studiecoach is uitgebreid met video-opnamen van studenten met een functiebeperking en informatie over studeren met dyslexie. Uit de resultaten van een enquête blijkt dat studenten over het algemeen waardering tonen en tevreden zijn over het beleid van de Open Universiteit. De instelling en het expertisecentrum handicap + studie gaan intensiever samenwerken, hetgeen in 2011 leidt tot een vervolg op het instellingsactieplan Studeren met een functiebeperking. Met het REA College, dat gespecialiseerd is in het opleiden van mensen met een functiebeperking, is een intentieverklaring voor samenwerking uitgewerkt. Een verdere standaardisering van de intake leidt in het verslagjaar tot vlottere en minder belastende procedures voor functiebeperkte studenten.

Kortingsregeling

Wettelijk is vastgelegd dat de Open Universiteit uit eigen middelen een voorziening treft voor minder draagkrachtige studenten. De Kortingsregeling Cursusgeld Open Universiteit geeft een inkomensafhankelijke korting op de cursusprijs van tachtig of vijftig procent. In 2010 studeren bij de Open Universiteit 527 studenten met een kortingsregeling. Als gevolg van de aanpassing van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek per 1 september 2010 komen vanaf deze datum alleen nog inschrijvingen voor korting in aanmerking, waarop het wettelijk collegegeld van toepassing is.

3

hoofdstuk drie

Onderwijsinnovatie

De Open Universiteit heeft als taak een bijdrage te leveren aan de innovatie van het hoger onderwijs. De expertise daarvoor bevindt zich in het Centre for Learning Sciences and Technologies en in de faculteiten. De bijdrage aan de vernieuwing van het hoger onderwijs krijgt voor een deel tevens vorm door deelname aan projecten van de Stichting SURF.

Centre for Learning Sciences and Technologies

Het Centre for Learning Sciences and Technologies continueert in 2010 zijn programma Learning Networks. Dat is gericht op online sociale netwerken die informeel leren faciliteren. Het programma Learning Media wordt in het verslagjaar eveneens gecontinueerd. Centraal in dat programma staat de rol van digitale media voor leren en onderwijzen. Medewerkers van beide programma's nemen in het verslagjaar deel aan diverse, extern gefinancierde internationale projecten. In 2010 coördineert het Centre for Learning Sciences and Technologies onder andere twee projecten die vallen onder het Seventh Framework Programme van de Europese Unie, namelijk idSpace: Tooling of and training for collaborative, distributed product innovation en Language Technologies for Lifelong Learning. Tevens is dit centrum partner in twintig andere door de Europese Unie gefinancierde projecten. Deze projecten resulteren in diverse presentaties en workshops over onderwijsinnovaties in binnen- en buitenland. De meeste medewerkers van deze twee programma's participeren in de nationale School for Information and Knowledge Systems.

Stichting SURF

De Open Universiteit onderhoudt nauwe banden met de Stichting SURF en is betrokken bij diverse projecten van deze stichting. Het gaat onder meer om projecten die ressorteren onder het programma Nationaal Actieplan e-Learning, namelijk Skills Labs: hoogwaardige e-practica Water Management. Dat project is in 2010 afgerond.

Europese projecten

De Open Universiteit participeert in 2010 wederom in diverse projecten die subsidie ontvangen van de Europese Commissie. Voor een groot deel zijn dit projecten die vallen onder het Seventh Framework Programme en het Lifelong Learning Programme.

4

h o o f d s t u k v i e r

Onderzoek

Onderzoek verrichten is een van de hoofdtaken van de Open Universiteit. Naast domeinspecifiek onderzoek, dat mede gericht is op de relatie tussen onderzoek en onderwijs, heeft de Open Universiteit als onderzoeksfocus het thema Leren in de kennissamenleving. Alle onderzoekskernen van het Centre for Learning Sciences and Technologies, het Netherlands Laboratory for Lifelong Learning, de faculteiten en het Ruud de Moor Centrum dragen bij aan onderzoek naar het thema Leren in de kennissamenleving.

Netherlands Laboratory for Lifelong Learning

Het Netherlands Laboratory for Lifelong Learning heeft in 2010 zijn programma verder ontwikkeld en de interne samenhang versterkt zodat het in grotere mate een onderzoeksgemeenschap wordt, waarin de activiteiten van verschillende disciplines op het gebied van leven-lang-leren worden gebundeld. In het verslagjaar start het Netherlands Laboratory for Lifelong Learning met een ambitieuze programmering voor de jaren 2011 – 2015. Voor alle programmalijnen zijn nieuwe onderzoeksprojecten gepland, waarbij het vooral gaat om promoties. In het verslagjaar is ook de basis gelegd voor kwaliteitsbewaking van projecten en versterking van de kenniscirculatie en communicatie in de onderzoeksgemeenschap. Wederzijdse afstemming vindt plaats met de Graduate School van de Open Universiteit.

Open University Graduate School

De Open Universiteit start in 2010 voor haar promovendi een Open University Graduate School. Deze Graduate School is een 'community' binnen de Open Universiteit waar promovendi ondersteund worden tijdens hun werkzaamheden en wil vooral een voorziening zijn voor buitenpromovendi. De Graduate School biedt randvoorwaarden en faciliteiten die vooral de opleiding van de promovendus betreffen. Ook wil de Graduate School promovendi de gelegenheid geven om ervaringen en tips uit te wisselen. Bovendien streeft de Graduate School naar uitbreiding van het aantal promoties aan de Open Universiteit. De ervaring die de Open Universiteit heeft met begeleiding op afstand kan ook ingezet worden bij begeleiding in de derde Bologna-cyclus.

Centre for Learning Sciences and Technologies

Het onderzoek van het **Centre for Learning Sciences and Technologies** wordt uitgevoerd op basis van drie onderzoeksprogramma's, namelijk Learning and Cognition, Learning Media en Learning Networks, die steeds voor zes jaar worden vastgesteld. Naast de eerstegeldstroom maakt dit centrum in 2010 meer gebruik van andere middelen, net als voorafgaande jaren. Het Centre for Learning Sciences and Technologies is betrokken bij meer dan twintig door de Europese Unie gefinancierde projecten, waarin steeds met verschillende partners wordt samengewerkt. Twee van die projecten worden gecoördineerd door het Centre for Learning Sciences and Technologies, te weten idSpace: Tooling of and training for collaborative, distributed product innovation en Learning Technologies for Lifelong Learning.

Het algemeen geaccepteerde criterium van drie wetenschappelijke publicaties per fulltime-equivalent wordt in 2010 ruimschoots gehaald.

Medewerkers van de onderzoeksprogramma's werken samen met diverse buitenlandse instellingen, zoals Universitat Oberta de Catalunya, Knowledge Media Research Center, Learning Systems Institute, University of New South Wales, University of the Highlands and Islands, Comité Européen de Normalisation, Glasgow Caledonian University, Lancaster University, Knowledge Media Institute en Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen.

Faculteiten

Het doel van het onderzoeksbeleid van de faculteit **Cultuurwetenschappen** is de academische verankering van het facultaire onderwijs. Met name het onderwijs in de masterfase hoort direct geworteld te zijn in het onderzoek van de staf. Daarom worden door de staf voorgestelde onderzoeksthema's alleen gehonoreerd als die rechtstreeks zicht bieden op het schrijven van een masterscriptie. Ook in 2010 werkt Cultuurwetenschappen aan intensivering van het facultaire onderzoek.

Onderzoek van de faculteit **Informatica** bevindt zich op het grensvlak van informatica en onderwijs. Het is facultair beleid dat onderzoekstijd alleen wordt toegerekend als een van de hoogleraren het onderzoeksplan goedkeurt.

Door personele unies is gezamenlijk onderzoek tot stand gekomen met onder meer de Universiteit Utrecht

en de Radboud Universiteit Nijmegen. Informatica werkt samen met de Nationale Kennisbank Basisvaardigheden Wiskunde. Dit levert in 2010 een koppeling op met de feedbackservices van Informatica en de Digitale Wiskunde Omgeving van het Freudenthal Institute for Science and Mathematics Education. Tevens neemt de faculteit Informatica deel aan het Europese project eContentPlus Math-Bridge. In dat project wordt een onlinecursus Wiskunde aansluiting ontwikkeld en de feedbackservices van de faculteit zijn toegevoegd aan ActiveMath.

Het onderzoeksbeleid van de faculteit **Managementwetenschappen** leidt ertoe dat de norm van het Institute for Scientific Information, 21 wetenschappelijke publicaties op basis van de beschikbare onderzoekstijd, ruimschoots gehaald wordt.

In het onderzoeksprogramma van het Research Center on Accounting Control Change, dat Managementwetenschappen samen met onderzoekers van de Radboud Universiteit Nijmegen en de Universiteit van Amsterdam exploiteert, worden veranderingsprocessen in organisaties bestudeerd. In het programma Organizational Learning wordt leven-lang-leren onderzocht vanuit het perspectief van lerende organisaties.

In haar onderzoek bewandelt de faculteit **Natuurwetenschappen** twee wegen. Ten eerste is er facultair onderzoek met als thema 'Naar een duurzame samenleving'. Dit onderzoek kent drie subthema's, namelijk verkennen, leren en sturen. Daarnaast wordt experimenteel milieu-natuurwetenschappelijk onderzoek uitgevoerd via detachering bij andere kennisinstellingen. Dat onderzoek betreft de ecotoxicologie van zware metalen, huidblootstelling aan nano-partikels en fylogenie van landslakken. In al haar onderzoek werkt de faculteit samen met andere kennisinstellingen in binnen- en buitenland. Belangrijke onderzoekspartners zijn onder meer het Centre for Learning Sciences and Technologies, Wageningen University en diverse Europese universiteiten. In 2010 is het Europese project 3-LENSUS, waarin onderzoek is uitgevoerd naar multi-actorleernetwerken voor duurzame ontwikkeling, afgerond.

Het onderzoeksprogramma The interaction between implicit and explicit strategies for behaviour van de faculteit **Psychologie** is gericht op gezondheidspsychologie, arbeid- en organisatiepsychologie, klinische psychologie, leven-lang-leren, en op de interactie tussen impliciete en expliciete gedragskeuzen. Het programma is in 2010 tot stand gekomen. Verwevenheid met onderwijs is een belangrijk aspect van het facultaire onderzoek. De wetenschappelijk output is evenals voorgaande jaren hoog. In het kader van de 'midterm review' wordt aan twee buitenlandse onderzoekers gevraagd hun oordeel te geven en dat is positief.

De samenwerking met andere faculteiten van de Open Universiteit in het Netherlands Laboratory for Lifelong Learning krijgt aandacht in één van de onderzoekthema's van het programma. Er zijn banden met onderzoeksprogramma's van andere universiteiten, nationaal en internationaal.

De faculteit **Rechtswetenschappen** werkt in 2010 verder aan het facultaire onderzoeksprogramma Kennis en verantwoordelijkheid in het recht. Centraal in het programma staat de toetsing van de hypothese dat variatie in kennis bepalend is voor het toekennen of verdelen van rechtsplichten.

Een facultaire onderzoeksvisitatie wordt in 2010 met goed gevolg afgesloten.

Onderzoekers van de faculteit werken verder samen met het Amsterdam Centre for Insurance Studies van de Universiteit van Amsterdam, Ius Commune Onderzoeksschool en het Centrum Voor Intellectueel Eigendomsrecht.

Ruud de Moor Centrum

Ook in 2010 verricht het **Ruud de Moor Centrum** systematisch onderzoek naar de effecten van zijn vraaggestuurde projecten. Over deze effecten wordt in 2011 gerapporteerd.

In het verslagjaar ontwikkelt dit centrum zich verder als kennis- en expertisecentrum voor (online)leren op de werkplek. Hiervoor zijn generieke instrumenten ontwikkeld, in samenwerking met andere organisaties. Maar vooral is nadrukkelijker werk gemaakt van de vraaggestuurde projecten, die zowel oplossingen voor de deelnemende partners opleveren als generieke wetenschappelijke kennis voor het hele onderwijsveld. Het Ruud de Moor Centrum heeft in het verslagjaar 32 vraaggestuurde projecten uitgevoerd. Daarin zijn leraren, scholen en lerarenopleidingen op eigen verzoek ondersteund bij hun professionalisering. Deze projecten hebben diverse producten, instrumenten en rapporten opgeleverd. Voor 2011 heeft het Ruud de Moor Centrum 58 voorstellen ontvangen voor vraaggestuurde projecten. Daarvan zijn 31 projecten goedgekeurd door de Programmaraad: 22 eenjarige projecten en 9 meerjarige projecten.

In opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is in het verslagjaar een audit uitgevoerd waarin het werk van het Ruud de Moor Centrum in de afgelopen jaren is geëvalueerd en aanbevelingen zijn gedaan voor de toekomstige positionering van dit centrum. Deze audit heeft voor het Ruud de Moor Centrum geleid tot een positieve beoordeling. Het verrichten van onderzoek moet tot kerntaak worden benoemd en het bereik van het centrum moet worden vergroot.

Onderzoekskengetallen

	inaugurale redes	dissertaties*	wetenschappelijke publicaties	vakpublicaties	congresbijdragen/ overig	afscheidsredes
faculteit Cultuurwetenschappen	-	-	14	38	103	-
faculteit Informatica	2	-	46	10	16	-
faculteit Managementwetenschappen	3	2	52	62	42	1
faculteit Natuurwetenschappen	1	1	37	9	19	-
faculteit Psychologie	-	1	77	5	55	1
faculteit Rechtswetenschappen	-	-	66	54	44	-
Centre for Learning Sciences and Technologies**	-	2	122	27	184	-
Ruud de Moor Centrum	2	-	39	27	116	-
totaal	8	6	453	232	579	2

*Daarnaast promoveren twee stafleden van de Open Universiteit aan een andere universiteit.

**Inclusief de onderzoekskengetallen van het CELSTEC Education and Training Institute

De publicaties staan op www.ou.nl/publicaties.

5

hoofdstuk vijf

Topsporter Marianne Vos studeert aan de Open Universiteit.

Maatschappelijke dienstverlening en valorisatie

Als universiteit voor leven-lang-leren heeft de Open Universiteit een maatschappelijke meerwaarde. De instelling draagt met tal van activiteiten bij aan leven-lang-leren. De Open Universiteit beoogt ook een antwoord op maatschappelijke vraagstukken te geven en heeft oog voor duurzaamheid.

Wikiwijs

In opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ontwikkelen de Open Universiteit en Kennisnet Wikiwijs. Dat wordt een omvangrijke open leermaterialenbank voor docenten in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroeps-onderwijs en hoger onderwijs. Voor hen is Wikiwijs een dynamische plaats, waar ze leermaterialen kunnen vinden, gebruiken en delen, en verder kunnen ontwikkelen. Docenten kunnen op www.wikiwijs.nl ook hun kennis over open leermaterialen met elkaar delen, hun ervaringen uitwisselen en zij kunnen er terecht voor professionele ondersteuning. Overigens sluit Wikiwijs aan op reeds bestaande initiatieven om leermaterialen beschikbaar te stellen via internet.

Nadat eind 2009 de proefversie van Wikiwijs voor het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs officieel is geïntroduceerd, wordt Wikiwijs in 2010 verbeterd en uitgebreid aan de hand van reacties uit het onderwijsveld en resultaten van gebruikersonderzoeken. Op 1 september 2010 gaat Wikiwijs 1.0 de lucht in. Die versie bevat een aantal grote wijzigingen, waaronder het gebruik van leerlijnen en de aansluiting op het hoger onderwijs. In het najaar van 2010 vindt een grote publiciteits-campagne plaats. Eind 2010 is het bezoek aan Wikiwijs verdubbeld ten opzichte van juni, de eerdere topmaand. Het eerste Wikiwijs programma duurt tot 1 maart 2011. De inschatting is dat er meerdere jaren nodig zijn om voor de hele onderwijsskolom een substantiële hoeveelheid leer materiaal open en digitaal beschikbaar te maken. Daarom is een subsidieaanvraag ingediend voor de jaren 2011 – 2013 en de minister-raad heeft die goedgekeurd. Begin 2011 verschijnt, na afstemming met het onderwijsveld, het programma-plan 2011 – 2013.

Open educational resources

De Open Universiteit continueert in 2010 het project Strategie Open Educational Resources, dat bestaat uit een raamproject en twee pilots, namelijk Leren en Technologie, en Informatica. In het raamproject heeft

de instelling gewerkt aan www.OpenU.nl, waar zij nieuwe producten en diensten aanbiedt. De Open Universiteit levert in het verslagjaar het portaal Leren en Technologie op. Daarnaast heeft de Open Universiteit gewerkt aan nieuwe producten en diensten op het gebied van leren en technologie. De realisatie vindt plaats in 2011. Het portaal Informatica komt in het verslagjaar gereed voor oplevering en wordt in 2011 opengesteld. Via deze pilots wil de instelling ook ervaring opdoen met de strategie, de infrastructuur ontwikkelen die daarvoor nodig is, onderzoeken welke doelgroepen zij ermee bereikt en een helder beeld krijgen van de inspanningen en middelen die nodig zijn om de strategie instellings-breed in te voeren.

In het project OERNED wordt gewerkt aan business-modellen voor 'open educational resources' en daarop gebaseerde businesscases. De Open Universiteit voert in 2010 twee deelprojecten uit, namelijk Verfijnen van het OER-businessmodel voor de Open Universiteit en Verkennen OER-businessmodellen. In 2011 starten de deelprojecten Toetsen van OER-businessmodellen aan de Hoger Onderwijsmarkt en de Life Long Learnermarkt, en Finaliseren van het OER-businessmodel van de Open Universiteit. Het project OERNED levert ook resultaten op die in andere contexten en onderwijsinstellingen bruikbaar kunnen zijn bij de afweging om al dan niet 'open educational resources' in te voeren. Verder is de leerstoel Open Educational Resources; Studies over strategie, implementatie en impact door de UNESCO toegekend aan de Open Universiteit. Eerste leerstoelhouder is prof. dr. ir. Fred Mulder.

Academic Experience

Vanaf de start in 2006 hebben 557 jongeren een academische cursus van de Open Universiteit bestudeerd. Het grootste deel van die studenten is afkomstig uit de bovenbouw van het vwo en gebruikt deze studieverrichting om de keuze voor een vervolgopleiding te onderbouwen. In 2010 bieden 27 scholen hun leerlingen de kans deze ervaring op te doen en twee instituten voor hoogbegaafdheid adviseren hun cliënten met het studiemateriaal van de Open Universiteit te werken. Zij bouwt Academic Experience de komende jaren verder uit en bekijkt in samenwerking met scholen of zij de studiestof kunnen inpassen in klassikale studieprogramma's.

Duurzaamheid

De Open Universiteit ondersteunt het Regional Centre of Expertise on Education for Sustainable Development Rhine-Meuse, dat opgericht is door de Hogeschool Zuyd en de Open Universiteit. UNESCO heeft in 2009 aan de Open Universiteit de vierjarige leerstoel Knowledge Transfer for Sustainable Development Supported by ICT toegewezen. De instelling werkt nauw samen met de Nederlandse Nationale UNESCO Commissie. Leerstoelhouder is prof. dr. Rietje van Dam-Mieras, hoogleraar bij de faculteit Natuurwetenschappen. De Open Universiteit heeft in 2010 gewerkt aan het programma van deze leerstoel. In het verslagjaar starten de Open Universiteit en het Tangaza College, gevestigd in Kenia, een samenwerkingsproject gericht op de ontwikkeling van een cursus Ondernemersvaardigheden. De Open Universiteit heeft in 2010 deelgenomen aan het project Groene ICT, waarin wordt gekeken naar de energieaspecten van de ict-voorzieningen van universiteiten en hogescholen.

Convenant NOC*NSF

De Open Universiteit en NOC*NSF hebben in 2006 een convenant gesloten waardoor topsporters gratis kunnen studeren bij de Open Universiteit. In januari 2010 is het convenant verlengd. In het verslagjaar zijn negentien topsporters als startende studenten tot de regeling toegelaten. Bij de sporters die voor een opleiding kiezen is Managementwetenschappen favoriet, zowel de masteropleiding als de focusopleidingen, gevolgd door Psychologie.

6

h o o f d s t u k z e s

Zakelijke dienstverlening

De Business Development Group, het Centre for Learning Sciences and Technologies en het Trainingscentrum LEX BV verzorgen de zakelijke diensten. De OU Holding BV ondersteunt de ontwikkeling en uitvoering hiervan. De Open Universiteit is enig aandeelhouder en bestuurder van deze holding, die enig aandeelhouder en bestuurder is van OU Bedrijfsopleidingen BV, LEX BV, OU Deelnemingen BV en OU Diensten BV.

Ontwikkelingen

In 2010 onderwerpt de Open Universiteit haar producten en diensten aan een impactanalyse. Die analyse gebruikt de instelling bij de verdere planvorming met betrekking tot de zakelijke markt. De Open Universiteit wil de aansluiting tussen de (opleidings)behoefte van klanten en haar onderwijs verder verbeteren. In de eerste helft van 2011 werkt de instelling dit initiatief verder uit in een marktplan.

De presentatie van de producten en diensten voor de zakelijke markt is verbeterd, een customer relationship management-pakket is ingericht en aan de follow-up van klantcontacten en nazorg besteedt de instelling gestructureerd aandacht.

Business Development Group

De Business Development Group bundelt de kennis en expertise van de Open Universiteit op het gebied van loopbaanontwikkeling en duurzaam doorwerken, en maakt die kennis en expertise beter toegankelijk. De nadruk ligt hierbij op inzet van innovatieve instrumenten, zoals de Loopbaanrotonde, en op introductie en uitvoering van strategische personeelsplanning en human resource management. Met de faculteit Managementwetenschappen ontwikkelt de Business Development Group in 2010 een arrangement voor (voormalige) wethouders die willen onderzoeken wat hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt zijn.

De Business Development Group participeert in projecten van de Zorgacademie Parkstad Limburg en de Stichting Empower Limburg, en is actief in het project Leven Lang Leren Limburg. In 2010 onderzoekt de Business Development Group in opdracht van de Provincie Limburg de effectiviteit van haar inspanningen ter bevordering van een leven-lang-leren.

Centre for Learning Sciences and Technologies

Het Centre for Learning Sciences and Technologies adviseert ook in 2010 instellingen over onderwijs-innovatie en verzorgt workshops, presentaties en vernieuwingstrajecten.

Trainingscentrum LEX BV

Dit instituut is een 100% dochter van de Open Universiteit. LEX ontwerpt en verzorgt leerarrangementen voor bedrijven en instellingen, bijvoorbeeld over ondernemerschap, strategieontwikkeling, beleidsontwikkeling, cultuurverandering en 'hostmanship'. LEX bedient in het verslagjaar tientallen ondernemers, bedrijven en instellingen, waaronder Arcus College, APG, Avans Hogeschool, Cehave Landbouwbelang Voeders, DSM, Fontys Hogescholen, GGD Zuid Limburg, Hogeschool Zuyd, Limburgs Interim Functievervullings Traject, Loyalis, Provincie Limburg, Sevagram, Universiteit Leiden en Woonpunt.

7

hoofdstuk zeven

$$F_A + F_R = F_e + F_g$$
$$\gamma_{\text{uit}} \cdot V \cdot g + 6\pi\eta r \cdot v_{\text{sink}} = q \cdot \epsilon \cdot \rho_{\text{öl}} \cdot V g$$

$$(I) \quad q \cdot \epsilon = \Delta \gamma \cdot v \cdot g + 6\pi\eta r v_{\text{sink}}$$

$$F_R + F_A = F_e + F_A$$

$$(II) \quad q \cdot \epsilon = \Delta \gamma \cdot v \cdot g + 6\pi\eta r v_{\text{sink}}$$
$$0 = 2 \Delta \gamma \cdot r \cdot (v_{\text{steig}} - v_{\text{sink}})$$
$$\Rightarrow r = \frac{2 \Delta \gamma}{\rho_{\text{öl}} \cdot g \cdot (v_{\text{steig}} - v_{\text{sink}})}$$

$$\Rightarrow r = \frac{2 \Delta \gamma}{\rho_{\text{öl}} \cdot g \cdot (v_{\text{steig}} - v_{\text{sink}})}$$

Professionalisering van leraren

De derde wettelijke taak van de Open Universiteit is bijdragen aan het bestrijden van het lerarentekort. Dat doet zij door ontwikkeling van kennis en expertise op het gebied van lerarenprofessionalisering via (online)leren op de werkplek.

Ruud de Moor Centrum

De uitvoering van deze taak heeft de Open Universiteit ondergebracht bij het Ruud de Moor Centrum. In het verslagjaar ontwikkelt dit centrum zich verder als kennis- en expertisecentrum voor (online) leren op de werkplek. Hiervoor zijn in samenwerking met andere organisaties generieke instrumenten ontwikkeld. Verder gaat de aandacht uit naar de vraaggestuurde projecten, die zowel oplossingen voor de deelnemende partners opleveren als generieke wetenschappelijke kennis voor het hele onderwijsveld. Het Ruud de Moor Centrum heeft in het verslagjaar 32 vraaggestuurde projecten uitgevoerd. Daarin zijn leraren, scholen en lerarenopleidingen op eigen verzoek ondersteund bij hun professionalisering. Deze projecten hebben diverse producten, instrumenten en rapporten opgeleverd. Voor 2011 ontvangt het Ruud de Moor Centrum 58 voorstellen voor vraaggestuurde projecten. Daarvan zijn 31 projecten goedgekeurd door de Programmaraad: 22 éénjarige projecten en 9 meerjarige projecten.

In opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voert organisatieadviesbureau Twynstra Gudde in het verslagjaar een audit uit. Het bureau heeft de activiteiten van de afgelopen jaren geëvalueerd en aanbevelingen gedaan voor de toekomstige positionering van het Ruud de Moor Centrum. Deze audit heeft geleid tot een positieve beoordeling. Twynstra Gudde stelt vast dat het Ruud de Moor Centrum een belangrijke rol speelt in de professionalisering van leraren op hun werkplek. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is van mening dat het verrichten van onderzoek een kerntaak dient te zijn en dat het bereik van het centrum moet worden vergroot. De Open Universiteit continueert de komende vier jaren de samenwerking met het ministerie. Het ministerie heeft het koersplan 2011 – 2014 en het jaarprogramma 2011, beide opgesteld op basis van de aanbevelingen, goedgekeurd.

Het Ruud de Moor Centrum participeert ook in Leraar24, een online platform van, voor en door leraren. Verder neemt het Ruud de Moor Centrum deel aan de verdere ontwikkeling van Wikiwijs.

8

h o o f d s t u k a c h t

Internationalisering

De Open Universiteit concentreert zich als instelling op samenwerking met de European Association of Distance Teaching Universities en de International Council on Open and Distance Education. De instelling is actief in bestuur, projecten en taskforces van beide organisaties.

In het verslagjaar blijft de toepassing van 'open educational resources' een van de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen. Met de Universitat Oberta de Catalunya organiseert de instelling in het verslagjaar de Open Education Conference met als thema: OER: Impact and Sustainability.

De internationale samenwerking met zusterinstellingen zoals de FernUniversität en de Universitat Oberta de Catalunya betreft de uitwisseling van staf en samenwerking op het gebied van onderzoek. Bovendien is met delegaties van de Open University of China en van de Universitas Terbuka, gevestigd in Indonesië, gesproken over samenwerking.

Onder het Erasmus University Charter heeft de Open Universiteit activiteiten ontplooid voor kleinschalige internationale uitwisseling van medewerkers en studenten.

Vanzelfsprekend werkt de Open Universiteit samen met buitenlandse universiteiten aan onderzoek.

9

hoofdstuk negen

Open Universiteit scoort eerste plaats in NSE 2010.

Personeel

Organisatie

Eind 2010 heeft de Open Universiteit 778 medewerkers, exclusief onbezoldigde hoogleraren en stagiaires. 384 medewerkers behoren tot de categorie wetenschappelijk personeel en 394 tot de categorie ondersteunend en beheerspersoneel.

Het ziekteverzuim exclusief zwangerschap bedraagt in het verslagjaar 4,46 procent.

Eind 2009 is in samenwerking met Empower Limburg en enkele externe deskundigen bij de faculteit Psychologie gestart met het pilotproject Strategische personeelsplanning. Dit resulteert in het verslagjaar in een grondige analyse van de personele ontwikkelingen gedurende de afgelopen vijf jaar in de faculteit Psychologie en een evaluatie van haar aanstellingsbeleid. De Open Universiteit vertaalt de resultaten van dit project en de inhoud van het personeelsplan in een strategisch personeelsplan voor de jaren 2011 – 2016. Daarnaast rolt de instelling het pilotproject in 2011 verder uit, onder andere binnen de overige faculteiten van de Open Universiteit.

Medezeggenschap

In 2010 overlegt het College van bestuur regelmatig met de Ondernemingsraad en de Studentenraad. Naast formeel overleg zijn er ook informele bijeenkomsten waarbij over uiteenlopende onderwerpen van gedachten wordt gewisseld.

Periodiek komt het College van bestuur ook bijeen met het Lokaal overleg. Als gevolg van landelijke acties rond het overleg over een nieuwe CAO wordt het overleg tussen College van bestuur en Lokaal overleg gedurende enige tijd opgeschort.

Arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden

Medewerkers kunnen in het verslagjaar deelnemen aan een training mentale vitaliteit en een training time-management. Verder brengt een werkgroep advies uit over wijzigingen in de systematiek van de resultaat- en ontwikkelingsgesprekken. Die wijzigingen zijn sinds 1 mei 2010 van kracht en worden in 2012 geëvalueerd. Bovendien vindt er eind 2010 een risico-inventarisatie en -evaluatie plaats, om de arbeidsomstandigheden te inventariseren en waar nodig te verbeteren. De instelling verwoordt in 2011 de resultaten en aanbevelingen in een plan van aanpak.

Mobiliteit

In de eerste maanden van 2010 volgen verscheidene medewerkers diverse loopbaanworkshops. Daarnaast maken medewerkers met een tijdelijk dienstverband gebruik van de faciliteiten die vermeld zijn in de notitie 'Flankerend beleid'.

Naast deelname aan de Week van de Mobiliteit is de Open Universiteit ook in 2010 actief in netwerken voor mobiliteit, zoals het Limburgs Interim Functievervullings Traject en Empower Limburg.

10

h o o f d s t u k t i e n

Infrastructurele voorzieningen

Huisvesting

De Open Universiteit heeft in 2010 het Meerjaren Onderhouds Plan geactualiseerd en dat is de basis voor het onderhoud van gebouwen en terreinen in de komende vijf jaar.

De voorbereidingen van de upgrade van het gebouw Milton Keynes op de campus in Heerlen zijn afgerond en de aanbesteding van de werkzaamheden is gestart.

Informatie- en communicatietechnologie

In 2010 start een zogenoemd enterprise-architectuurteam. De werkzaamheden van dat team leiden ertoe dat de instelling nog efficiënter gebruik kan maken van menskracht, informatie en middelen.

De servers van de Open Universiteit zijn verdeeld over het rekencentrum van de Open Universiteit en het rekencentrum van de Hogeschool Zuyd. Dit leidt ertoe dat bij een eventuele calamiteit in één van die rekencentra de continuïteit van de bedrijfsvoering is gewaarborgd. Uiteraard houdt de Open Universiteit het beheer van haar servers in eigen hand. De Hogeschool Zuyd heeft voorbereidingen getroffen om een deel van haar servers in het rekencentrum van de Open Universiteit te plaatsen. Het voornemen is die verhuizing in 2011 te voltooien.

Door het project Identitymanagement krijgen studenten met één gebruikersnaam en één wachtwoord toegang tot Studienet, Studiemail, OpenU en de federatieve diensten SURFspot, Gmail en Bibliotheekvoorzieningen Universiteit Maastricht.

Omdat de technische levensduur van de werkplekken zijn einde nadert, start een project waarin de Open Universiteit een nieuw type werkplek voor haar medewerkers ontwerpt. Daartoe heeft zij de behoeften van de medewerkers in kaart gebracht en de beschikbare technieken geïnventariseerd. In 2011 komt er een 'proof of concept' van het nieuwe type, waarbij vertegenwoordigers van de verschillende organisatieonderdelen worden betrokken. Het is de bedoeling dat de nieuwe werkplektypen in 2011 worden uitgerold.

11

h o o f d s t u k e l f

Raad van toezicht

De Raad van toezicht vergadert in 2010 vijf keer. Verder vinden in 2010 op initiatief van de Raad, naast de formele vergaderingen, voor het eerst ook periodiek informele themabijeenkomsten plaats. Dat zijn verdiepende en interactieve sessies, waarbij informatie-uitwisseling over onderwerpen die voor de Open Universiteit van strategisch belang zijn, centraal staat. De bijeenkomsten worden ook benut voor gedachtewisseling met het College van bestuur, managers en projectleiders over nieuwe ontwikkelingen en trends. In 2010 hebben themabijeenkomsten plaatsgevonden over het toekomstperspectief van de Open Universiteit in relatie tot het nieuwe instellingsplan, ontwikkelingen in het lerarendossier in relatie tot het Ruud de Moor Centrum, 'open educational resources' en de concretisering daarvan in het project Strategie Open Educational Resources/OpenU. Eén themabijeenkomst is benut voor een workshop over de mogelijkheden voor virtueel (op afstand) vergaderen, waarbij gebruik wordt gemaakt van het programma Elluminate.

Tussentijds zijn er ook contacten tussen het College van bestuur en de Raad van toezicht. In dat kader ontvangt de Raad van toezicht onder meer korte memo's met updates over actuele onderwerpen.

In najaar 2010 wordt drs. Pauline Bieringa MBA door staatssecretaris drs. Halbe Zijlstra herbenoemd als lid van de Raad van toezicht. De herbenoeming geldt voor een periode van vier jaar.

De Raad van toezicht herbenoemt drs. Theo Bovens als voorzitter van het College van bestuur. De herbenoeming geldt voor een periode van vijf jaar.

Prof. mr. Anja Oskamp wordt door de Raad van toezicht benoemd als nieuwe rector magnificus. Zij volgt per 1 januari 2011 prof. dr. ir. Fred Mulder op, die in december 2010 na een rectoraat van tien jaar afscheid neemt als lid van het College van bestuur. De Raad van toezicht spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop prof. dr. ir. Fred Mulder zijn rectoraat heeft ingevuld en wenst prof. mr. Anja Oskamp een goede start toe.

In december 2010 start de Raad van toezicht de procedure die erop gericht is drs. ing. Cees Brouwer voor een tweede benoemingsperiode als lid van het College van bestuur aan de Open Universiteit te binden.

In het voorjaar van 2010 keurt de Raad van toezicht het jaarverslag 2009 en de jaarrekening 2009 goed. In december geeft de Raad zijn goedkeuring aan de begroting 2011. Tussentijds volgt de Raad van toezicht nauwgezet de ontwikkelingen op financieel terrein en op het gebied van bedrijfsvoering, en de prestaties op het terrein van onderwijs, onderzoek, maatschappelijke dienstverlening en innovatie. Bij elke vergadering geeft het College van bestuur een toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen.

De totstandkoming van het instellingsplan 2011 – 2015 krijgt bijzondere aandacht.

Gedurende het verslagjaar onderhoudt de Raad van toezicht periodiek contact met de Ondernemingsraad en de Studentenraad. Diverse onderwerpen worden dan besproken. Daarnaast worden de Ondernemingsraad en de Studentenraad geconsulteerd over de herbenoeming van de Collegevoorzitter en benoeming van de nieuwe rector magnificus.

In 2010 evalueert de Raad van toezicht zijn functioneren. Daarbij worden onder meer de verdeling van aandachtsgebieden besproken en de communicatiestijl in de Raad. De verdeling van aandachtsgebieden vindt de Raad effectief en wordt daarom ongewijzigd gecontinueerd. De onderlinge communicatie vinden de leden direct, open en plezierig. De communicatielijnen met het College van bestuur zijn kort, hetgeen de Raad zeer waardeert.

Bijlage 1 Nieuwe, gereviseerde en gratis cursussen

	Nieuwe cursussen	Gereviseerde cursussen
faculteit Cultuurwetenschappen	Disciplinaire verdieping 2 Inleiding kunstgeschiedenis Middeleeuwen Onderzoekspracticum: bachelorscriptie	Zomerschool cultuurgeschiedenis
faculteit Informatica	Kunstmatige intelligentie 1 Webapplicaties: de cliëntkant	Component-based development Datastructuren en algoritmen Discrete wiskunde A Discrete wiskunde B Informatie-en procesarchitectuur Inleiding Informatica Propedeuseproject informatica Webapplicaties: de serverkant XML: theorie en toepassingen
faculteit Managementwetenschappen	Bachelorscriptie Maatschappelijk verantwoord ondernemen en literatuuronderzoek Projectmanagement: inrichten van processen Ketenmanagement Programmamanagement: werken aan verandering	Financial accounting Omgevingsdiagnose Organisatiediagnose Wetenschappelijk literatuuronderzoek
faculteit Psychologie	Adaptatie en gedragsverandering bij chronisch zieken Klinische psychologie 2: diagnostiek en therapie	
faculteit Rechtswetenschappen	Academische vaardigheden Europees recht Inleiding criminologie Sociale zekerheidsrecht	
CELSTEC Education and Training Institute	Onderwijsonderzoek: methodologie	Het ontwerpen van een onderzoek: scriptieplanning Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen Onderzoeksmethoden voor onderwijsontwerp Trends en ontwikkelingen in actief leren

Nieuwe gratis cursus en gereviseerde cursus op www.opener.ou.nl

Nieuwe cursus

Gereviseerde cursus

**faculteit
Managementwetenschappen**

Politieke stromingen

**CELSTEC Education and
Training Institute**

Studiehuis

Bijlage 2 Personalia

Stand van zaken op 31 december 2010

Wettelijke gremia

Raad van toezicht

Voorzitter mw. mr. A.H. Brouwer-Korf
Leden mw. drs. P.J.E. Bieringa MBA,
prof. dr. ir. J.M.L. van Engelen,
prof. dr. R. Van Esbroeck, drs. P. Valks

College van bestuur

Voorzitter drs. Th.J.F.M. Bovens
Rector magnificus prof. dr. ir. F. Mulder
Vice voorzitter drs. ing. C.J. Brouwer
Bestuurssecretaris drs. H.H.M. Ummels

College voor promoties

Voorzitter prof. dr. ir. F. Mulder, rector magnificus
Vice voorzitters mw. prof. dr. H.P.A. Boshuizen,
prof. mr. E.F. Stamhuis
Leden mw. prof. dr. E.H.S. Lechner, prof. dr. R.L. Martens,
mw. prof. dr. F. Perez Salgado, prof. dr. P.B. Sloep
Secretaris drs. J.B.M. Roffelsen
Pedel mw. E.C.W. Vinken, mw. M.M.J. Wijnands

Commissie voor de examens

Voorzitter dr. ir. K.A.M. Lemmen
Secretaris drs. D. Disselkoen
Leden drs. J.W.M. van den Boomen, dr. J.J.M. Leinders,
dr. G. Moerkerke, dr. A.N. Mudde,
mr. A.M.A.G. Starren-Weijenberg
Ambtelijk secretaris mw. mr. M.L.J.T. Stijnen

College van beroep voor de examens

Voorzitter mr. A.J. Henzen
Plaatsvervangend voorzitter mr. Th.M. Schelfhout
Leden prof. dr. A. Bijlsma, mw. prof. mr. A.L.H. Ernes,
prof. dr. J. van Marle, mr. R.F.W.H.J. Hulscher,
dr. J.B.P.E.C. Janssen, mw. prof. dr. F. Perez Salgado
Plaatsvervangend leden dr. J.E.M.M. Syroit,
mr. D.P.C.M. Hellegers
Studentleden mr. ir. M.P.C. Brouns, R. Harms
Plaatsvervangend student-lid A.G. Koot-Vermaat
Secretaris mr. J.J.F.A. Engels
Plaatsvervangend secretaris mr. F.G.M. Sluijsmans

Ondernemingsraad

Dagelijks bestuur
Voorzitter dr. S.M.E. Verjans
Vice voorzitter mw. E.D.S. van den Heuvel
Leden mw. F. Andeweg, G. Bloemen,
mw. drs. B.H.M. Gademann, mr. N.M. van Oosterzee,
C.L. Peeters, mw. dr. ir. C.M.J.H. Savelsbergh,
S.V. Schoevaart, mw. drs. M.A.A. Specker,
dr. F.R.E.J. Van Acker
Ambtelijk secretariaat mw. B.H.M. Kop-Klaassen bc
(ambtelijk secretaris), mw. M.W. Mertens (secretaresse)

Studentenraad

Dagelijks bestuur
Voorzitter mw. H.A. Dijkman BSc
Vice voorzitter mw. K. Leyers BSc
Secretaris drs. J.W. Egtberts
Leden mw. drs. J. de Jonge,
ir. J.G.G.M. van Knippenberg, A.L.J. Verleysen BSc,
M.J.J. Severijns BSc
Ambtelijk secretariaat mw. B.H.M. Kop-Klaassen bc
(ambtelijk secretaris), mw. M.W. Mertens (secretaresse)

Lokaal overleg

Namens de Open Universiteit
Voorzitter drs. Th.J.F.M. Bovens
Secretaris drs. O.O.G. Spee
R.J.F. Edelbroek

Namens Abvakabo FNV
Mw. drs. M.A.A. Specker
Extern adviseur mw. E. Milikan

Namens CNV Publieke Zaak
R. Brouwer
Extern adviseur H. Verbeek

Namens VAWO/CMHF
Mw. dr. M. Bitter-Rijpkema
Extern adviseur mr. D. Pechler

Namens AC-HOP
Mw. E.W.M.I. Schulten-Neesen
Extern adviseur mw. mr. J. Lubking

Overige gremia

Instellingsberaad

Voorzitter drs. Th.J.F.M. Bovens
Leden prof. dr. A. Bijlsma, prof. dr. H.M.J. van den Bosch,
drs. H.E. Breukers, J.P.J. van den Broek,
drs. ing. C.J. Brouwer, R.J.F. Edelbroek, J.J. Frohn RA,
ir. R.L.M. Helwig, prof. dr. R.W.J.V. van Hezewijk,
prof. dr. E.J.R. Koper, J.J.M. Kusters MSM,
prof. dr. F. Leijnse, prof. dr. J. van Marle,
prof. dr. ir. F. Mulder, mw. prof. dr. F. Perez Salgado,
prof. mr. E.F. Stamhuis, M.J. Stefens, drs. H.H.M. Ummels,
dr. S.M.E. Verjans
Secretaris drs. H.M.J. van Montfort

Raad van decanen

Voorzitter prof. dr. R.W.J.V. van Hezewijk
Leden
Cultuurwetenschappen, prof. dr. J. van Marle
Informatica, prof. dr. A. Bijlsma
Managementwetenschappen,
prof. dr. H.M.J. van den Bosch
Natuurwetenschappen, mw. prof. dr. F. Perez Salgado
Onderwijswetenschappen,
mw. prof. dr. H.P.A. Boshuizen
Rechtswetenschappen, prof. mr. E.F. Stamhuis
Secretaris S.V. Schoevaart

Directeuren

Bureau van de universiteit, R.J.F. Edelbroek
Centre for Learning Sciences and Technologies,
prof. dr. E.J.R. Koper
Facilitair bedrijf, M.J. Stefens
ICT servicecentrum, ir. R.L.M. Helwig
Netherlands Laboratory for Lifelong Learning,
prof. dr. F. Leijnse
Onderwijs service centrum, drs. H.E. Breukers
Ruud de Moor Centrum, J.J.M. Kusters MSM

Bedrijfsvoeringsoverleg

Voorzitter R. Rikers FC
Leden drs. J. Bregman, J.P.J. van den Broek,
N.H.J. de Bruijn, ing. J.P.L. Kousen,
mw. H.A.A.G.M. Loozen, R.E.H. Huntjens BAA
Secretariaat mw. L.B.M. Vliex-Ackermans

Netherlands Laboratory for Lifelong Learning

Hoogleraar-directeur prof. dr. F. Leijnse
Programmaleiders mw. prof. dr. M.C.J. Caniëls,
prof. dr. P.A. Kirschner, prof. dr. R.L. Martens,
prof. dr. P.B. Sloep, dr. Th. Verheggen, prof. dr. W. Westera

Open University Graduate School

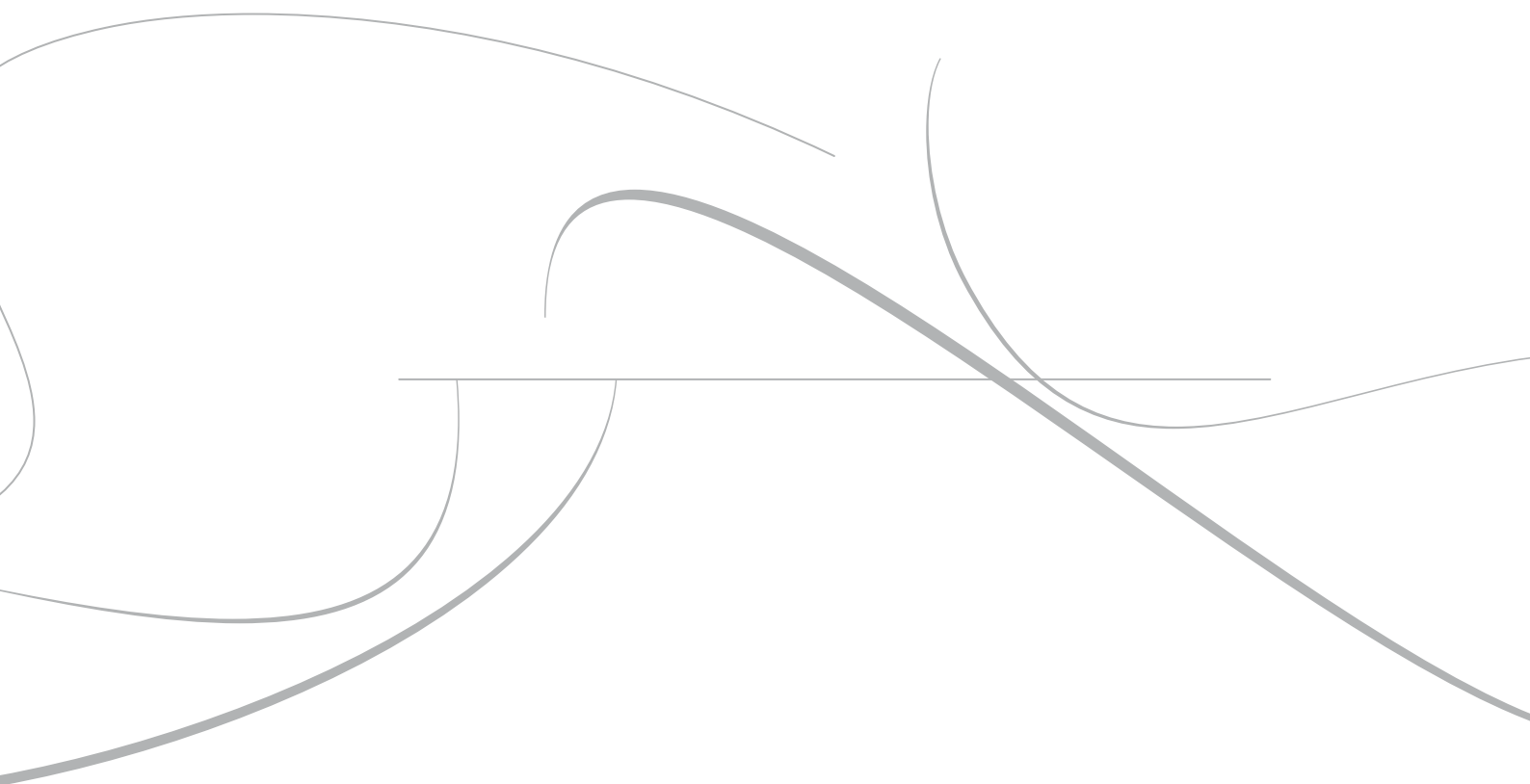
Decaan mw. prof. dr. E.H.S. Lechner
Leden prof. dr. A. Bijlsma, prof. dr. P.A. Kirschner,
mw. prof. dr. C. Kroeze, prof. dr. R.L. Martens,
prof. mr. E.F. Stamhuis, prof. dr. R.S.J. Tuninga,
prof. dr. L.H.M. Wessels
Secretaris drs. J.B.M. Roffelsen

OU Holding BV

Algemeen en volledig gevolmachtigde R.J.F. Edelbroek

Alumnivereniging Open Universiteit

Voorzitter mr. R. van het Hof
Secretaris, activiteitencoördinator mr. C. van Esveld
Peningmeester drs. H.A. Koenen
Coördinator reizen drs. Z.W. Hofman
Coördinatie communicatie drs. J. Koldeweid
Coördinatie kennismanagement B. Brouwer MSc
Coördinatie algemene Zaken W. de Vries MSc

Jaarrekening 2010

Open Universiteit

Inhoudsopgave

Geconsolideerde balans per 31 december 2010	48
Geconsolideerde staat van baten en lasten 2010	49
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2010	50
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2010	51
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2010	60
Enkelvoudige balans per 31 december 2010	70
Enkelvoudige staat van baten en lasten 2010	72
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2010	74
Overige gegevens	78
Bestemming van het resultaat	78
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	78
Bijlage 1 Overzicht materiële vaste activa	81
Bijlage 2 Model E, Verbonden partijen	83
Bijlage 3 Model F, Vermelding op basis van de WOPT	85
Bijlage 4 Model G, Geoormerkte doelsubsidies OCW	87
Bijlage 5 Model H, Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders	89
Bijlage 6 Financiële Specifieke Rijkssubsidieverantwoording (FSR)	91

*Vastgesteld door het College van bestuur op 26 april 2011
Goedgekeurd door de Raad van toezicht op 16 mei 2011*

Geconsolideerde balans per 31 december 2010

Na voorstel resultaatbestemming

(Bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2010	31-12-2009
	€	€
VASTE ACTIVA		
1.2 Materiële vaste activa	14.653	14.890
1.3 Financiële vaste activa	66	276
VLOTTENDE ACTIVA		
1.4 Voorraden	1.159	1.366
1.5 Vorderingen	5.661	5.472
1.7 Liquide middelen	13.124	7.009
	34.663	29.013

Passiva

EIGEN VERMOGEN		
2.1 Eigen vermogen	8.463	3.645
2.2 Voorzieningen	4.348	5.446
2.5 Kortlopende schulden	21.852	19.992
	34.663	29.013

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2010

(Bedragen x € 1.000)

	Begroting 2011 ¹ €	Rekening 2010 €	Begroting 2010 €	Rekening 2009 €
BATEN				
3.1 Rijksbijdragen	38.883	41.715	39.954	37.542
3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies	10.315	10.315	10.315	10.054
3.3 Cursus-, les- en examengelden	16.986	14.647	16.152	13.595
3.4 Baten werk in opdracht van derden	5.672	4.000	5.595	4.998
3.5 Overige baten	1.958	2.311	1.663	3.418
TOTAAL BATEN	73.814	72.988	73.679	69.607
LASTEN				
4.1 Personele lasten	52.536	49.016	50.577	49.375
Inkomenoverdracht (MSM)	2.535	2.535	2.535	2.535
4.2 Afschrijvingen	1.820	1.642	1.668	1.691
4.3 Huisvestingslasten	2.990	2.920	2.940	2.960
4.4 Overige lasten	14.005	12.262	13.496	12.258
TOTAAL LASTEN	73.886	68.375	71.216	68.819
Saldo baten en lasten	(72)	4.613	2.463	788
5 Financiële baten en lasten	162	205	(150)	107
RESULTAAT	90	4.818	2.313	895

¹Anticiperend op ontwikkelingen in wet- en regelgeving ten aanzien van de jaarverslaggeving voor onderwijsinstellingen is de begroting van het volgende boekjaar (2010) opgenomen.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2010

(Bedragen x € 1.000)

	2010		2009
	€		€
Kasstroom uit operationele activiteiten:			
Resultaat voor interest	4.613		1.023
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen	1.642		1.691
- Mutatie voorzieningen	(1.098)		(387)
	544		1.304
Veranderingen in vlottende middelen:			
- Voorraden	207	(100)	
- Vorderingen	(189)	(19)	
- Schulden	1.930	3.021	
	1.948		2.902
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	7.105		5.229
Ontvangen interest	205	107	
Betaalde interest	0	(235)	
	205		(128)
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	7.310		5.101
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:			
Investerings materiële vaste activa	(1.405)	(624)	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0	
Mutaties leningen	182	181	
Overige investeringen in financiële vaste activa	28	6	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	(1.195)		(437)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten:			
Mutatie effecten	0	0	
Aflossing langlopende schulden	0	0	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	0		0
Mutatie liquide middelen	6.115		4.664
Beginstand liquide middelen	7.009		2.345
Mutaties	6.115		4.664
Eindstand liquide middelen	13.124		7.009

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2010

Algemeen

De jaarrekening van de Open Universiteit is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en meer specifiek de richtlijn voor de jaarverslaggeving 660 Onderwijsinstellingen.

De geconsolideerde jaarrekening wordt als primaire jaarrekening beschouwd. Met uitzondering van de specificaties bij de enkelvoudige balans en resultatenrekening hebben alle specificaties betrekking op de geconsolideerde cijfers tenzij expliciet anders is aangegeven. In de toelichting zijn de bedragen afgerond op duizenden euro's.

Activiteiten

De activiteiten van de instelling en haar groepsmaatschappijen ('de Groep') bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Consolidatie

In de consolidatie van de Open Universiteit zijn de volgende vennootschappen betrokken: Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV te Heerlen, LEX BV te Heerlen, OU Holding BV te Heerlen, OU Diensten BV te Heerlen en OU Deelnemingen BV te Heerlen. De Open Universiteit heeft direct dan wel indirect een belang van 100% in deze vennootschappen.

Vergelijkende cijfers

In 2010 is een aantal posten geherrubriceerd. Ten behoeve van het inzicht en de vergelijkbaarheid zijn de cijfers 2009 hierop aangepast.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de daarover berekende lineaire afschrijvingen. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingen starten direct na ingebruikname, waarbij er fictief vanuit gegaan wordt, dat alle investeringen in één boekjaar geacht worden (gemiddeld) per 1 juli van dat jaar in gebruik genomen te zijn.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Terreinwerkzaamheden:	30 jaar
Gebouwen t/m 1999:	30 jaar
Gebouwen vanaf 2000:	
Casco:	60 jaar
Afbouw:	30 jaar
Inbouwpakketten en technische installaties:	15 jaar
Verbouwingkosten gebouwen in eigendom:	resterende levensduur
Verbouwingkosten studiecentra:	duur huurcontract
Binnenzonwering:	10 jaar
Buitenzonwering en bewakingssysteem:	10 jaar
Computers (gemiddeld):	3 jaar
Overige vaste activa:	5 jaar
Software:	5 jaar

De volgende activeringsgrenzen zijn van toepassing (incl. BTW):

1. Nieuwe gebouwen en terreinwerkzaamheden:
Alle uitgaven die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
2. Verbouwingkosten gebouwen centrale vestiging:
Alle samenhangende uitgaven (projecten), voor zover deze € 100k te boven gaan en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
3. Verbouwingkosten studiecentra:
Alle samenhangende uitgaven die per project meer dan € 40k bedragen en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
4. Duurzame gebruiksgoederen / resterende activa inclusief pc's:
Activeren boven een aanschafwaarde van € 3k per stuk. Het is hierbij mogelijk om – bij voldoende onderlinge samenhang – de investering projectmatig te benaderen, waarbij het criterium “investeren per stuk” kan worden losgelaten.
5. Gebruikerssoftware:
Uitsluitend de extern ontwikkelde c.q. aangekochte software, boven een aanschafwaarde van € 11,5k per applicatie.
Bij aanpassingen en uitbreidingen van extern gekochte of ontwikkelde software geldt als aanvullend criterium om tot activeren over te gaan, dat de genoemde aanpassing of uitbreiding de economische levensduur van de applicatie verlengt.

Financiële vaste activa

De deelnemingen van de Open Universiteit zijn alle gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. De overige onderdelen, onder andere de kaskorting, zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorraden

Het cursusmateriaal wordt gewaardeerd tegen de kostprijs van papier, drukwerk en afwerking, voor zover eigen productie, dan wel aankoopkosten bij derden, verminderd met een voorziening voor het risico van incourantheid.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De voorziening voor wachtgeldverplichtingen wordt berekend op basis van contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

De voorziening voor reorganisatie is bepaald op basis van de te verwachten afvloeiingskosten personeel als gevolg van de eind 2008 aangekondigde reorganisatie.

De voorziening eigen risico WAO wordt eveneens berekend op basis van de contante waarde van de verplichtingen, echter met een maximale termijn van 5 jaar.

De voorziening voor jubileumuitkeringen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

De gehanteerde rekenrente voor de voorzieningen bedraagt 3% (voorgaand jaar 4%).

Vooruit ontvangen cursusgelden

De cursusgelden worden, na aftrek van de gemiddelde kosten van uitgeleverd cursusmateriaal, inclusief verpakings- en verzendkosten, tijdsevenredig toegerekend aan de inschrijvingsduur van 14 maanden. Voor de commerciële opleidingen geldt een inschrijvingsduur van 30 maanden.

Overige activa en passiva

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Bedragen in vreemde valuta worden opgenomen tegen de koers ultimo boekjaar.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten alsmede de Rijksbijdrage en subsidies enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van een vast percentage van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten- en verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Grondslagen voor de opstellingen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, de kortlopende schulden aan kredietinstellingen en de vlottende effecten.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken.

Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

Het verloop van deze post in 2010 was als volgt:

(Bedragen x € 1.000)

	Aanschaf- waarde 31-12-09	Cum. afschr. 31-12-09	Boek- waarde 31-12-09	(Des) investe- ringen 2010	Afschrij- vingen 2010	Boek- waarde 31-12-10
Terrein inclusief terreinwerkzaamheden	4.149	(1.079)	3.070	0	(44)	3.026
Gebouwen	24.776	(14.294)	10.482	286	(907)	9.861
1.2.1 Totaal gebouwen en terreinen	28.925	(15.373)	13.552	286	(951)	12.887
1.2.2 Inventaris en apparatuur	6.232	(4.894)	1.338	1.039	(691)	1.686
1.2.4 Activa in aanleg	-	-	-	80	-	80
Totaal materiële vaste activa	35.157	(20.267)	14.890	1.405	(1.642)	14.653

De onroerende zaakbelasting 2010 voor de gebouwen in Heerlen is gebaseerd op een waarde van € 17.058k op peildatum 1 januari 2009. De opstallen in Heerlen zijn in 2010 verzekerd voor een waarde van € 38.757k. De actuele waarde wordt geacht gelijk te zijn aan de verzekerde waarde.

1.3 Financiële vaste activa

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

(Bedragen x € 1.000)

1.3.7 Overige vorderingen	Boekwaarde 31-12-2009	Mutaties in 2010	Boekwaarde 31-12-2010
Vooruitbetaalde licenties	89	(28)	61
Lening u/g VOMOUNL	5	0	5
Kaskorting	182	(182)	0
Totaal financiële vaste activa	276	(210)	66

De kaskorting, welke in 1991 door het toenmalige Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen is opgelegd, wordt afgelost in jaarlijkse termijnen van afgerond € 182k. In 2011 vervalt de laatste termijn. Dit bedrag is als kortlopende vordering opgenomen onder de vlottende activa.

Flottende activa

1.4 Voorraden

Bij de waardering van de post voorraden is rekening gehouden met het risico van incourantheid ad € 327k tegenover € 441k ultimo 2009.

1.5 Vorderingen

De post vorderingen kan als volgt nader gespecificeerd worden:

	31-12-2010 x € 1.000	31-12-2009 x € 1.000
1.5.2 Ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	182	182
1.5.5 Debiteuren studenten/deelnemers/cursisten	3.137	3.132
1.5.6 Belastingen en sociale premies	173	105
1.5.7 Overige vorderingen	1.292	1.185
1.5.8 Overlopende activa	877	868
Totaal	5.661	5.472

1.5.2 Ministerie OCW

Het saldo ad € 182k betreft de aflossing kaskorting in 2011 (laatste termijn) respectievelijk 2010 door het Ministerie.

1.5.5 Debiteuren studenten/deelnemers/cursisten

De op het nominale debiteurensaldo in mindering gebrachte voorziening voor dubieuze debiteuren, welke gebaseerd is op de ouderdom van de openstaande saldi, is toegenomen van € 253k naar € 340k. In het debiteurensaldo is een bedrag begrepen ad € 107k inzake openstaande creditbedragen.

1.5.6 Belastingen en sociale premies

Dit betreft de pro-rato te vorderen omzetbelasting.

1.5.7 Overige vorderingen

De belangrijke posten die hieronder zijn opgenomen zijn: nog te ontvangen subsidiebedragen projecten € 699k, nog te factureren € 209k en de te ontvangen rente € 149k.

1.5.8 Overlopende activa

De belangrijke posten die hieronder zijn opgenomen zijn: de vooruitbetaalde facturen ad € 788k, voorschotten personeel/declaraties € 57k en de afkoopsommen BTW inzake huur studiecetra € 32k.

1.7 Liquide middelen

De post liquide middelen kan als volgt nader gespecificeerd worden:

	31-12-2010 x € 1.000	31-12-2009 x € 1.000
1.7.1 Kasmiddelen	2	4
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	13.122	7.005
Totaal	13.124	7.009

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Open Universiteit.

Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Onder de ontvangsten uit operationele activiteiten in de kasstroom uit operationele activiteiten is een ontvangst van € 0 begrepen uit hoofde van effecten.

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2010 geldmiddelen zijn opgeofferd. Daarnaast zijn voor € 0 investeringen verricht door middel van financiële leasing. Evenzo is het in de balans opgenomen bedrag van € 0 langlopende schulden uit hoofde van financiële leasing niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. Van de totale investeringen van € 0 kan een bedrag van ongeveer € 0 worden aangemerkt als uitbreidingsinvesteringen.

2.1 Eigen vermogen

Voor de toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening.

2.3 Voorzieningen

Het verloop van deze post in 2010 is als volgt weer te geven.

(Bedragen x € 1.000)

2.3.1 Personeelsvoorzieningen	Balans 31-12-2009	Rente 2010	Onttrekkingen 2010	Dotatie/ vrijval 2010	Balans 31-12-2010
Wachtgelden	2.569	103	(597)	26	2.101
Reorganisatie	1.576	63	(426)	(166)	1.047
Eigen risico WAO	328	13	(45)	71	367
Jubileumuitkeringen	973	39	(133)	(46)	833
Totaal	5.446	218	(1.201)	(115)	4.348

De voorziening voor wachtgeldverplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen. De wachtgeldvoorziening is contant gemaakt.

De voorziening voor reorganisatie is bepaald op basis van de te verwachten afvloeiingskosten personeel als gevolg van de eind 2008 aangekondigde reorganisatie.

In 2004 is het besluit genomen om ingaande 2004 eigenrisicodragers voor de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) te worden. De berekening van de omvang van deze voorziening gebeurt op overeenkomstige wijze als de wachtgeldvoorziening. De verplichtingen, met een maximale termijn van 5 jaar, zijn eveneens contant gemaakt.

De voorziening voor jubileumuitkeringen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen, rekening houdend met blijfkansen en loonindexatie.

Ingaande 2008 wordt het kortlopend gedeelte van de voorzieningen niet meer opgenomen onder de kortlopende schulden. De voorzieningen voor de korte termijn (2011) bedragen € 779k voor de wachtgelden, € 52k voor het eigen risico WAO en € 114k voor de jubileumuitkeringen.

De voorzieningen voor de middellange termijn (2012-2015) bedragen € 1.126k voor de wachtgelden, € 192k voor het eigen risico WAO en € 380k voor de jubileumuitkeringen. De voorzieningen voor de langetermijnbedragen € 196k voor de wachtgelden, € 123k voor het eigen risico WAO en € 339k voor de jubileumuitkeringen. De gehanteerde rekenrente voor de voorzieningen bedraagt 3% (voorgaand jaar 4%).

2.4 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden omvat de volgende posten:

	31-12-2010 x € 1.000	31-12-2009 x € 1.000
2.4.3 Crediteuren	3.636	3.174
2.4.7 Belastingen en sociale premies	3.008	2.770
2.4.10 Overlopende passiva en overige schulden	15.208	13.978
	21.852	19.922

2.4.3 Crediteuren

In het crediteurensaldo is een bedrag begrepen ad € 190k inzake openstaande debetbedragen.

2.4.7 Belastingen en sociale premies

Deze post betreft met name de afdracht loonheffing en pensioenpremies over de maand december.

2.4.10 Overlopende passiva en overige schulden

De belangrijkste posten die hieronder zijn opgenomen zijn de vooruit ontvangen cursusgelden ad € 8.715k, vooruit ontvangen subsidies projecten € 1.634k, nog te ontvangen facturen € 1.964k, nog te betalen vakantietoelage over 2010 € 1.038k, nog te betalen inzake niet opgenomen vakantiedagen € 712k en ontvangen bedragen ten behoeve van samenwerkingsverbanden € 703k.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen bij de Open Universiteit betreffen de verplichtingen uit hoofde van operationele lease van kopieerapparatuur voor een totaalbedrag van € 305k en een resterende looptijd van 5,8 jaar. Verder is er nog een leasecontract voor een personenauto. De openstaande verplichting per balansdatum bedraagt € 11k en een resterende looptijd van 1,1 jaar.

Daarnaast zijn huurcontracten afgesloten ten behoeve van de huisvesting van de studiecetra. De totale huurverplichting bedraagt € 4.320k. Deze huurcontracten hebben een gemiddelde looptijd van circa 3,4 jaar.

De Open Universiteit staat garant voor de financiële positie van LEX BV.

Per balansdatum waren kredietfaciliteiten bij de Bank Nederlandse Gemeenten tot 5 miljoen euro in rekening. Als zekerheid is een positieve hypotheekverklaring verstrekt met als doel op 1e verzoek het recht van hypotheekvestiging op onroerend zaken en pandrecht roerend zaken te vestigen bij benutting van het krediet.

Ten behoeve van een huurovereenkomst is door de Open Universiteit een bankgarantie afgegeven ad € 33k.

Ultimo 2010 is voor een bedrag ad € 340k aan verplichtingen aangegaan inzake de voorgenomen renovatie van gebouwen.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2010

Algemeen

De methode van resultaatbepaling is gebaseerd op het baten- en lastenstelsel.

In verband met de taakstelling op het gebied van innovatie wordt een groot aantal projecten uitgevoerd die ten laste van de reguliere exploitatie worden geboekt.

Baten

3.1 Rijksbijdrage OCW

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	40.053	37.087
3.1.2 Overige subsidies OCW	1.662	455
Totaal Rijksbijdrage	41.715	37.542

3.1.1 Rijksbijdrage OCW

Deze post betreft de toegekende Rijksbijdrage conform brief d.d. 9 december 2010 kenmerk BEK/BPR-2010/96124 M voor een bedrag van € 40.060k. Van dit bedrag is afzonderlijk verantwoord onder 3.2 de bijdrage ten behoeve van de MSM. Verder is hierop in mindering gebracht de aflossing van de kaskorting 1991, conform brief WO/F-2001/10580 van 16 maart 2001, groot € 182k. Tevens is een bedrag ad € 175k inzake geesteswetenschappen doorgeschoven van 2009.

3.1.2 Overige subsidies OCW

Dit betreffen de geormerkte OCW-subsidies voor Wikiwijs en Oerned. Voor een specificatie wordt verwezen naar bijlage 4.

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Subsidie Wikiwijs	1.551	404
Subsidie ICDE	0	51
Subsidie Oerned	111	0
Totaal overige subsidies OCW	1.662	455

Subsidie Wikiwijs

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief OND/ODB-2009/133286 U van 24 november 2009 ad € 4.385k aan de Stichting Kennisnet en de Open Universiteit gezamenlijk voor de periode 1 september 2009 – 31 januari 2011. De einddatum van het project, fase 1 is verlengd tot 28 februari 2011 middels brief OND/ODB-11/39 M van 7 december 2010. Ultimo 2010 is een bedrag ad € 370k als vooruit ontvangen op de balans opgenomen.

Subsidie Oerned

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief PLW/2009/27630 van 9 december 2009 ad € 299k. Ultimo 2010 is een bedrag ad € 189k als vooruit ontvangen op de balans opgenomen.

3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Subsidie Ruud de Moor Centrum	7.780	7.519
Overige bijdragen (MSM)	2.535	2.535
Totaal overige overheidsbijdragen/subsidies	10.315	10.054

Subsidie Ruud de Moor Centrum

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief OND/ODB-10/75081 M van 13 september 2010 ad € 7.780k. Ultimo 2010 is een bedrag ad € 261k als terugbetalingsverplichting inzake Aruba op de balans opgenomen.

Overige bijdragen (MSM)

Deze post betreft de door het ministerie via de Open Universiteit betaalde subsidie aan de Maastricht School of Management (MSM).

Het bedrag is in overeenstemming met brief van 9 december 2010 kenmerk BEK/BPR-2010/96124 M. De doorbetaling is onder de lasten verantwoord als inkomensoverdracht.

3.3 Cursus-, les- en examengelden

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Startpakket	1.719	1.704
Inschrijvingen	11.508	10.848
Commerciële opleidingen	3.422	3.815
Inschrijfgelden (oude regime)	132	124
Kortingsregeling KCOU	(325)	(374)
Overige kortingen	(1.344)	(1.270)
Overige kortingen (oude regime)	(19)	(19)
Tentamengelden	168	181
Vrijstellingsverzoeken	200	171
Vrijval/dotatie vooruit ontvangen cursusgelden	(814)	(1.585)
Totaal cursus-, les- en examengelden	14.647	13.595

3.4 Baten werk in opdracht van derden

Deze post is als volgt nader te specificeren:	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Projecten CELSTEC	1.680	2.561
Opbrengsten LEX	104	189
Overige opbrengsten werk voor derden	2.236	2.248
Totaal baten werk in opdracht van derden	4.000	4.998

3.5 Overige baten

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Detachering personeel	363	374
Inkomsten auteursrechten	113	120
Verhuur onroerend goed	373	403
BTW pro rata regeling	261	291
Opbrengst bedrijfsrestaurant	146	163
Overige posten	1.055	2.067
Totaal overige baten	2.311	3.418

Lasten

4.1 Personele lasten

De personele lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Brutolonen en salarissen	34.888	34.799
Sociale lasten en pensioenpremies	7.337	7.488
4.1.1 Lonen en salarissen	42.225	42.287
Mutatie voorzieningen	103	1.101
Inhuur derden regulier	5.403	4.852
Overige	1.285	1.135
4.1.2 Overige personele lasten	6.791	7.088
Totaal	49.016	49.375

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
BRUTOLONEN EN SALARISSSEN		
Salarissen	29.547	29.597
Vakantietoelagen	2.399	2.396
Overige toelagen	2.942	2.806
Totaal beloning voor arbeid	34.888	34.799
SOCIALE LASTEN EN PENSIOENPREMIES		
Pensioenpremies inclusief vut-regeling	4.862	4.874
Overige sociale lasten	2.457	2.614
Pseudo-premies	0	0
Totaal sociale lasten	7.337	7.488
MUTATIE VOORZIENINGEN		
Dotatie reorganisatie voorziening	(103)	275
Dotatie wachtgeld voorziening	129	282
Dotatie eigen risico WAO-voorziening	84	301
Dotatie jubileumuitkeringen	(7)	243
Totaal mutatie voorzieningen	103	1.101

De pensioenregeling betreft een toegezegd-pensioenregeling, welke verwerkt is als een toegezegde-bijdrageregeling. Het pensioen is toegekend op basis van middelloonstelsel en is ondergebracht bij ABP/Loyalis. De Open Universiteit heeft in het geval van een tekort geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies.

De gemiddelde formatie nam af van 626 fte in 2009 tot 621 fte in 2010, hetgeen overeenkomt met 0,8% (fte's zijn excl. stagiaires).

Personele lasten en fte-verdeling gesplitst naar hoofdkostenplaats

Afdeling	Rekening	Rekening	Bezetting ult boekjaar	
	2010	2009	WP	OBP
	x € 1.000	x € 1.000	fte	ftel
Informatica	2.941	2.957	30,4	8,7
Cultuurwetenschappen	1.747	1.761	19,4	4,1
Rechtswetenschappen	3.117	3.234	31,7	7,2
Managementwetenschappen	4.419	4.517	39,4	16,6
Natuurwetenschappen	1.716	1.561	18,4	4,3
Psychologie	3.294	3.452	39,9	7,3
Totaal faculteiten	17.234	17.482	179,2	48,2
CELSTEC	5.794	6.710	67,1	25,5
Ruud de Moor Centrum	4.054	3.511	35,2	15,2
Totaal overige afdelingen	16.531	16.820	5,3	242,4
Subtotaal	43.613	44.523	286,8	331,3
Inhuur derden	5.403	4.852	(fte's zijn excl. stagiaires)	
Totaal	49.016	49.375		

Bezoldiging leden College van bestuur en leden Raad van toezicht

De bezoldiging, opgebouwd uit reguliere salariscomponenten zoals brutosalaris, vakantietoelage en eindejaarsuitkering aan leden van het College van bestuur kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2010	2009
	x € 1.000	x € 1.000
Drs. Th.J.F.M. Bovens		
Salaris	120	120
Overige reguliere vergoedingen	23	23
Totaal	143	143
Prof. dr. ir. F. Mulder		
Salaris	146	146
Overige reguliere vergoedingen	27	27
Totaal	173	173
Drs. ing. C.J. Brouwer		
Salaris	117	117
Overige reguliere vergoedingen	28	27
Totaal	145	144

De bezoldiging van de CvB-leden is vanaf 2002 gebaseerd op de landelijk ingevoerde HAY-systematiek. Bovenvermelde bezoldigingen zijn inbegrepen in de personele lasten van de overige afdelingen.

M.i.v. 1 januari 2011 is prof. dr. ir. F. Mulder geen lid meer van het College van bestuur. Per deze datum is prof. mr. A. Oskamp benoemd tot rector magnificus.

De vergoeding aan leden van de Raad van toezicht kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Mw. mr. A.H. Brouwer-Korf	15	15
Prof. dr. R. van Esbroeck	10	10
Mw. drs. P.J.E. Bieringa MBA	10	10
Drs P. Valks (vanaf 1-3-2009)	10	8
Prof. dr. ir. J.M.L. van Engelen (vanaf 1-3-2009)	10	8
Totaal	55	51

Bovenvermelde vergoedingen zijn inbegrepen in de personele lasten overige afdelingen.

Wet Openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens

Volgens de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT) bestaat de beloning uit belastbaar loon, totale pensioenafdracht, overige voorzieningen betaalbaar op termijn en ontslagvergoedingen voor zover deze geen deel uitmaken van het belastbaar loon.

Voor de bestuurders leidt dit tot het volgende overzicht voor 2010.

(Bedragen x € 1.000)

Drs. Th.J.F.M. Bovens	
Belastbaar loon conform jaaropgave	130
Totale pensioenafdracht	32
Overige voorzieningen	2
Totaal	164
Prof. dr. ir. F. Mulder	
Belastbaar loon conform jaaropgave	146
Totale pensioenafdracht	40
Overige voorzieningen	12
Totaal	198
Drs. ing. C.J. Brouwer	
Belastbaar loon conform jaaropgave	128
Totale pensioenafdracht	31
Overige voorzieningen	0
Totaal	159

In 2010 waren bij de Open Universiteit geen werknemers in dienst, niet zijnde bestuurders, met een regulier jaarin-komen dat hoger is dan het gemiddeld belastbaar loon van een minister (€ 193k).

Inkomensoverdrachten

Deze post betreft de doorbetaling van de subsidieverlening door het Ministerie ten behoeve van de Maastricht School of Management.

4.2 Afschrijvingen

De post afschrijvingen kan als volgt nader gespecificeerd worden:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Afschrijving gebouwen en terreinwerkzaamheden	951	962
Afschrijving apparatuur en inventaris	691	729
Tussentelling	1.642	1.691
Bij: boekverlies desinvesteringen	0	0
Totaal	1.642	1.691

4.3 Huisvestingslasten

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
4.3.1 Huur	1.521	1.469
4.3.2 Verzekeringen	62	62
4.3.3 Onderhoud en exploitatievoorzieningen	466	425
4.3.4 Energie en water	341	397
4.3.5 Schoonmaakkosten	306	290
4.3.6 Heffingen	82	91
4.3.7 Overige huisvestingslasten	142	226
Totaal huisvestingslasten	2.920	2.960

4.4 Overige lasten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	1.068	1.199
4.4.2 Duurzame aanschaffingen	170	218
4.4.3 Materiaalgebonden lasten	1.647	1.601
4.4.4 Dotaties voorzieningen	251	203
4.4.5 Algemene kosten	9.126	9.037
Totaal overige lasten	12.262	12.258

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

DUURZAME AANSCHAFFINGEN

Aanschaf apparatuur en inventaris kleiner dan activeringsgrens	170	218
---	------------	------------

MATERIAALGEBONDEN LASTEN

Verbruik cursusmaterialen	1.485	1.353
Overige materiaalgebonden lasten	162	248
Totaal materiaalgebonden lasten	1.647	1.601

DOTATIES VOORZIENINGEN

Dotatie voorziening debiteuren	251	203
Totaal dotaties voorzieningen	251	203

ALGEMENE KOSTEN

Reis- en verblijfkosten	784	1.005
Computerkosten	1.778	1.693
Publiciteit en voorlichting	2.305	1.965
Honoraria derden en advieskosten	1.452	2.161
Overige algemene kosten	2.807	2.213
Totaal algemene kosten	9.126	9.037

Toelichting betaalde honoraria derden en advieskosten

Onder deze post ad € 1.452k (in 2009 € 2.161k) zijn opgenomen de honoraria en advieskosten welke betaald zijn aan de externe accountant. Deze kosten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Accountancy	69	84
Werkzaamheden ten behoeve van overige verklaringen	11	19
Belastingadviezen	23	0
Overige adviezen	12	0
Financiële consultancy	0	16
Totaal honoraria betaald aan de externe accountant	115	119

Specificatie overige lasten naar hoofdkostenplaatsen

Afdeling	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Informatica	422	388
Cultuurwetenschappen	284	254
Rechtswetenschappen	498	512
Managementwetenschappen	709	686
Natuurwetenschappen	190	166
Psychologie	779	676
Totaal faculteiten	2.882	2.682
CELSTEC	501	647
Ruud de Moor Centrum	586	540
Totaal overige afdelingen	8.293	8.389
Totaal	12.262	12.258

5 Financiële baten en lasten

Deze post is als volgt samengesteld:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Bankrente	205	107
5.1 Subtotaal baten	205	107
Rente wachtgeldvoorziening	0	0
5.2 Subtotaal lasten	0	0
Saldo financiële baten en lasten	205	107

Enkelvoudige balans per 31 december 2010

Na voorstel resultaatbestemming

(Bedragen x € 1.000)

	31-12-2010	31-12-2009
	€	€
Activa		
VASTE ACTIVA		
1.2 Materiële vaste activa		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	12.887	13.551
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.681	1.339
1.2.4 Activa in aanleg	80	0
	14.648	14.890
Financiële vaste activa	68	284
VLOTTENDE ACTIVA		
1.4 Voorraden	1.159	1.366
1.5 Vorderingen		
Ministerie OCW inz. kaskorting <1 jaar	182	182
Debiteuren	3.189	3.118
Rekening-courant verbonden ondernemingen	35	129
Belastingen en sociale premies	172	105
Overige vorderingen	1.212	1.105
Overlopende activa	876	868
	5.666	5.507
1.6 Effecten	0	0
1.7 Liquide middelen	12.964	6.855
TOTAAL ACTIVA	34.505	28.902

	31-12-2010	31-12-2009
	€	€
Passiva		
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve (publiek)	8.152	3.294
2.1.1 Algemene reserve (privaat)	(114)	(10)
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	425	361
	8.463	3.645
2.3 Voorzieningen	4.348	5.466
2.5 Kortlopende schulden		
2.5.3 Crediteuren	3.645	3.173
2.5.7 Belastingen en sociale premies	3.004	2.769
2.5.10 Overlopende passiva	15.045	13.869
	21.694	19.811
 TOTAAL PASSIVA	 34.505	 28.902

Bij de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten zijn geen afzonderlijke toelichtingen opgenomen, omdat deze nauwelijks afwijken van de toelichtingen bij de geconsolideerde cijfers. Uitsluitend de deelnemingen, rekening-courant verbonden ondernemingen, het eigen vermogen en de opbrengst deelneming zijn enkelvoudig toegelicht.

Enkelvoudige staat van baten en lasten 2010

(Bedragen x € 1.000)

	Begroting ² 2011 €	Rekening 2010 €	Begroting 2010 €	Rekening 2009 €
BATEN				
3.1 Rijksbijdragen OCW	38.883	41.715	39.954	37.542
3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies	10.315	10.315	10.315	10.054
3.3 Cursus-, les- en examengelden	16.986	14.647	16.152	13.593
3.4 Baten werk in opdracht van derden	5.672	3.896	5.595	4.809
Resultaat deelneming	0	(104)	0	(95)
3.5 Overige baten	1.958	2.400	1.663	3.514
TOTAAL BATEN	73.814	72.869	73.679	69.417
	-----	-----	-----	-----
LASTEN				
4.1 Personele lasten	52.536	48.909	50.577	49.237
Inkomensoverdracht (MSM)	2.535	2.535	2.535	2.535
4.2 Afschrijvingen	1.820	1.640	1.668	1.691
4.3 Huisvestingslasten	2.990	2.918	2.940	2.958
4.4 Overige lasten	14.005	12.253	13.496	12.208
TOTAAL LASTEN	73.886	68.255	71.216	68.629
	-----	-----	-----	-----
Saldo baten en lasten	(72)	4.614	2.463	788
5 Financiële baten en lasten	162	204	(150)	107
RESULTAAT	90	4.818	2.313	895

²Anticiperend op ontwikkelingen in wet- en regelgeving ten aanzien van de jaarverslaggeving voor onderwijsinstellingen is de begroting van het volgende boekjaar (2011) opgenomen.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2010

Deelnemingen

De geconsolideerde balans en exploitatierekening omvat naast de cijfers van de Open Universiteit ook de gegevens van de 5 hierna genoemde deelnemingen.

Open Universiteit
Bevoegd gezag: 30720
Brinnummer: 22NC
Bezoekadres: Valkenburgerweg 177, 6419 AT Heerlen
Postadres: Postbus 2960, 6401 DL Heerlen
Algemeen telefoonnummer: 045-5762222
Website: www.ou.nl
Contactpersoon: drs. R.S.J. Rikers FC
Telefoon 045-5762146
E-mail: rob.rikers@ou.nl

OU Holding BV
Statutair gevestigd te : Heerlen
Juridische status : BV
Soort activiteit : code 4 (Overig)
Eigen vermogen 31-12-2010 : € 2k
Exploitatiesaldo 2010 : € 0k negatief
Omzet jaar 2010 : € 0k
Verklaring ex art. 2:403 BW : nee
Directie : OU
Volmacht : R.J.F. Edelbroek
De BV is een 100% deelneming van de OU en is volledig geconsolideerd.

Open Universiteit (OU) Diensten BV
Statutair gevestigd te : Heerlen
Juridische status : BV
Soort activiteit : code 4 (Overig)
Eigen vermogen 31-12-2010 : € 17k
Exploitatiesaldo 2010 : € 0k negatief
Omzet jaar 2010 : € 0k
Verklaring ex art. 2:403 BW : nee
Directie : OU Holding BV
Volmacht : R.J.F. Edelbroek
De BV is een 100% deelneming van de OU Holding BV en is volledig geconsolideerd.

Open Universiteit (OU) Deelnemingen BV
Statutair gevestigd te : Heerlen
Juridische status : BV
Soort activiteit : code 4 (Overig)
Eigen vermogen 31-12-2010 : € 17k
Exploitatiesaldo 2010 : € 0k negatief
Omzet jaar 2010 : € 0k
Verklaring ex art. 2:403 BW : nee
Directie : OU Holding BV
Volmacht : R.J.F. Edelbroek
De BV is een 100% deelneming van de OU Holding BV en is volledig geconsolideerd.

Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV

Statutair gevestigd te : Heerlen
Juridische status : BV
Soort activiteit : code 1 (Contractonderwijs)
Eigen vermogen 31-12-2010 : € 86k
Exploitatiesaldo 2010 : € 5k negatief
Omzet jaar 2010 : € 0k
Verklaring ex art. 2:403 BW : nee
Directie : OU Holding BV
Volmacht : mr.ing. J.G.M. Liedekerken MPM

De BV is een 100% deelneming van de OU Holding BV en is volledig geconsolideerd.

LEX BV

Statutair gevestigd te : Heerlen
Juridische status : BV
Soort activiteit : code 4 (Overig)
Eigen vermogen 31-12-2010 : € 0k
Exploitatiesaldo 2010 : € 99k negatief
Omzet jaar 2010 : € 174k
Verklaring ex art. 2:403 BW : nee
Directie : OU Holding BV
Volmacht : mr. P.E. ter Horst

De BV is een 100% deelneming van OU Holding BV en is volledig geconsolideerd.

Rekening-courant verbonden ondernemingen

De Open Universiteit en LEX BV zijn overeengekomen het negatieve eigen vermogen van LEX BV aan te zuiveren tot nihil door een deel van de rekening-courantvordering om te zetten in eigen vermogen (agio). De aanzuivering van het eigen vermogen bedraagt € 99k.

Toelichting op het eigen vermogen

(Bedragen x € 1.000)

	Stand per 1 jan. 2010 €	Resultaat 2010 €	Overige mutaties 2010 €	Stand per 31 dec. 2010 €
Algemene reserve				
2.1.1 Algemene reserve				
Publiek	3.294	4.922	(64)	8.152
Privaat	(10)	(104)	0	(114)
	3.284	4.818	(64)	8.038
	-----	-----	-----	-----
Bestemmingsreserve				
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)				
Hooglerarenfonds	320	0	49	369
Joint Degrees	41	0	15	56
	361	0	64	425
	-----	-----	-----	-----
Resultaat	3.645	4.818	0	8.463

Algemene reserve

Algemene reserve (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2010 kan als volgt worden weergegeven:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Stand per 1 januari	3.294	2.750
Af: overboeking van c.q. naar bestemmingsreserve	(64)	(361)
Bij: exploitatiesaldo	4.922	905
Stand per 31 december	8.152	3.294

Algemene reserve (privaat)

Het verloop van de algemene reserve in 2010 kan als volgt worden weergegeven:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Stand per 1 januari	(10)	0
Af: overboeking van bestemmingsreserve	0	0
Af: exploitatiesaldo	(104)	(10)
Stand per 31 december	(114)	(10)

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserve Hooglerarenfonds (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2010 kan als volgt worden weergegeven:

	2010 x € 1.000	2009 x € 1.000
Stand per 1 januari	320	0
Af: overboeking van algemene reserve	0	320
Bij: dotatie exploitatie overschot faculteit CW	54	0
Af: benutting	(5)	0
Stand per 31 december	369	320

Dit betreft een bestemmingsreserve voor een hooglerarenfonds faculteit Cultuurwetenschappen die in 2010-2011

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Het resultaat 2010 ad € 4.818k positief is toegevoegd aan de algemene reserve, zijnde € 4.922k publiek en (€ 104k) privaat.

Vooruitlopend op een definitieve goedkeuring door de Raad van Toezicht is de resultaatbestemming reeds in de jaarrekening verwerkt.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van Bestuur en de Raad van Toezicht van Open Universiteit

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2010 van Open Universiteit te Heerlen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2010 en de staat van baten en lasten over 2010 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het Bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2.9, derde lid van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijscontroleprotocol OCW/EL&I 2010. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidcriteria en van de redelijkheid van de door het College van Bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Open Universiteit per 31 december 2010 en van het resultaat over 2010 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2010, in alle van materieel belang zijnde aspecten, voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EL&I 2010.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen.

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Eindhoven, 15 juni 2011
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel ondertekend door:

Drs. E.M.A. van Heugten RA

Bijlage 1 Overzicht materiële vaste activa

Categorie (Bedragen x € 1.000)	Verkrijgingsprijs 31-12-09	Cum. afschr. 31-12-09	Boekwaarde 31-12-2009	Investerings 2010	Desinvest. 2010	Afschr. desinvest. 2010	Afschr. 2010	Boekwaarde 31-12-2010	Afschr.-perc. per jaar
Grond	2.069	0	2.069	0	0	0	0	2.069	nvt
Bestrating campus	1.305	304	1.001	0	0	0	44	957	3,33%
Overige terreinwerkzaamheden	775	775	0	0	0	0	0	0	10 of 20%
Gebouwen vóór 2000	17.213	11.692	5.521	286	0	0	620	5.187	3,33%
Bologna: casco	4.243	496	3.747	0	0	0	71	3.676	1,67%
Bologna: afbouw	49	11	38	0	0	0	1	37	3,33%
Bologna: installaties	1.144	533	611	0	0	0	76	535	6,7%
Bologna: voorzieningen LEX BV	0	0	0	0	0	0	0	0	20%
Verbouwingskosten studiecentra	1.294	771	523	0	0	0	123	400	10%
Overige investeringen gebouwen	833	791	42	0	0	0	16	26	6,7 of 10%
Totaal onroerend goed	28.925	15.373	13.552	286	0	0	951	12.887	
Vervoermiddelen	197	153	44	0	0	0	18	26	20%
Inventaris	3.068	2.579	489	245	0	0	252	482	20%
Hardware	2.488	1.840	648	670	0	0	365	953	33,3%
Hardware LEX BV	75	75	0	0	0	0	0	0	67%
Software	404	247	157	124	0	0	56	225	20%
Totaal roerend goed	6.232	4.894	1.338	1.039	0	0	691	1.686	
Activa in aanleg	0	0	0	80			0	80	
Totaal materiële vaste activa	35.157	20.267	14.890	1.405	0	0	1.642	14.653	

Bijlage 2 Model E, Verbonden partijen

Naam (Bedragen x € 1.000)	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2010	Resultaat 2010	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie %
OU Holding BV	BV	Heerlen	4	2	0	Nee	100	100
Open Universiteit Diensten BV	BV	Heerlen	4	17	0	Nee	100	100
Open Universiteit Deelnemingen BV	BV	Heerlen	4	17	0	Nee	100	100
Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV	BV	Heerlen	1	86	0	Nee	100	100
LEX BV	BV	Heerlen	4	0	(99)	Nee	100	100

Bijlage 3 Model F, Vermelding op basis van de WOPT

Functie (Bedragen x € 1.000)		Duur dienstverband vanaf	Duur dienstverband tot	Belastbaar loon 2010	Belastbaar loon 2009	Uitkeringen 2010	Uitkeringen 2009	Voorzieningen beloningen 2010	Voorzieningen beloningen 2009	Totaal 2010	Totaal 2009
Rector magnificus	1-12-1983	27-8-2014		146	139	0	0	52	61	198	200

Bijlage 4 Model G, Geormerkte subsidies OCW

Project/Beschikking (Bedragen x € 1.000)	Toegewezen bedrag	Ontvangen t/m 2009	Besteding t/m 2009	Saldo 31-12-2009	Ontvangen 2010	Besteding exploitatie subsidies 2010	Besteding investerings- subsidies 2010	Saldo 31-12-2010
Wikiwijs		588	404	184	1.737	1.551	0	370
OER-businessmodel voor de OU in een nationale context	299	75	0	75	224	111	0	188
Totaal		663	404	259	1.961	1.662	0	558

Bijlage 5 Model H, Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

Bestuurders (Bedragen x € 1.000)	Duur arbeidsovereenkomst/ werkzaamheden vanaf	Duur arbeidsovereenkomst/ werkzaamheden tot	Ingangsdatum dienst verband	Taakomvang in fte	Dienstbetrekking of interimbasis	Periodiek betaalde beloningen 2010	Bonus betalingen/gratificatie	Ontv. pensioenbijdragen/ beloningen betaalbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging
Th.J.F.M. Bovens	1-1-2003	1-9-2015	1-1-2003	1	D	120	0	23	0
F. Mulder	1-9-2000	31-12-2010	1-12-1983	1	D	146	0	27	0
C.J. Brouwer	1-5-2006	1-5-2011	1-5-2006	1	D	117	0	28	0
Totaal bestuurders						383	0	78	0
Toezichthouders									
A.H. Brouwer-Korf	1-2-2008	31-1-2012			I	15	0	0	0
R. van Esbroeck	1-3-2008	29-2-2012			I	10	0	0	0
P.J.E. Bieringa	1-11-2010	31-10-2014			I	10	0	0	0
P. Valks	1-3-2009	28-2-2013			I	10	0	0	0
J.M.L. van Engelen	1-3-2009	28-2-2013			I	10	0	0	0
Totaal toezichthouders						55	0	0	0

Bijlage 6, Financiële Specifieke Rijkssubsidieverantwoording (FSR)

Subsidieverstrekker en eventueel uitvoerder (Bedragen x € 1.000)	Omschrijving	Subsidie ID	Project	Looptijd subsidie		Bestedingen project (OHW)			Voorschot	Status
				Begin	Einde	Stand	Mutaties	Stand		
						1-1 -2010	€	1-1 -2010		
Verstrekker: OCW	OER-business model voor de OU in een nationale context	PLW/2009/ 27630	Oerned	29-09 -2010	30-06 -2011	0	€ 111	€ 111	€ 299	lopend

Het gehanteerde tarief voor de intern geregistreerde uren bedraagt € 75 per uur, conform de subsidievoorwaarden. De out-of-pocketkosten zijn opgenomen tegen historische kostprijs.

Open Universiteit

Bezoekadres
Valkenburgerweg 177
6419 AT Heerlen

Postadres
Postbus 2960
6401 DL Heerlen

Alles uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt onder de vereisten van de Creative Commons-licentie Naamsvermelding-Niet-commercieel-Gelijk delen 3.0 Nederland.

Zie de licentie voor details:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/nl/>

www.ou.nl